

Jaarverslag 2017

RAY
OF
HOPE

INHOUDSOPGAVE

1.	Doelstellingen in 2017	4
2.	Interne werking	5
2.1	Bestuursorgaan	5
2.1.1	Algemene Vergadering	5
2.1.2	Raad van Bestuur	5
2.1.3	Directiecomité	6
2.2	Team	6
2.2.1	Personeelsteam	6
2.2.2	Andere Teamleden	7
2.2.3	Vrijwilliger	7
2.2.4	Werking van het Team	7
2.2.5	Werkinstrumenten	8
2.2.6	Vergaderingen binnen de adoptiesector	8
2.2.7	Vorming van de personeelsleden	8
3.	Werking in België	9
3.1	Procedure die KA doorlopen voor ze bij ROH terechtkomen	10
3.1.1	Informatiesessie bij Steunpunt Adoptie	10
3.1.2	Geschiktheid van kandidaat-adoptanten	10
3.2	Procedure die KA doorlopen bij ROH	11
3.2.1	Informereren van kandidaat-adoptanten	12
3.2.2	Wachlijstbeheer	13
3.2.3	Intake	15
3.2.4	Vorbereiding van de kandidaat-adoptanten	18
3.2.5	Toewijzing	19
3.2.6	Reisvoorbereiding	20
3.2.7	Aankomstgesprek	21
3.2.8	Nazorg	21
4.	Landen	30
4.1.	Algemeen	30
4.2.	China	33
4.3.	India	36
4.4.	Burkina Faso	38
4.5.	Togo	39

4.6.	Haïti - Proeffase.....	41
4.7.	Vietnam - Proeffase	43
4.8.	BHUTAN - Proeffase	45
4.9.	Marokko – in afwachting opstart proeffase.....	46
4.10.	Ethiopië - Stopgezet.....	47
4.11.	Sri Lanka – Stopgezet.....	48
4.12.	Kanalen in Onderzoek	49
4.12.1.	Slovakije – inlichtingendossier ingediend.....	49
4.12.2.	Burundi.....	50
4.12.3.	Rwanda	51
4.12.4.	Benin.....	51
4.12.5.	Democratische republiek Congo	52
5	Evaluatie	53

1. Doelstellingen in 2017

Door de wijziging in het BVR, einde 2016, was er in 2017 meer ademruimte om de lopende **kanalen** en de kanalen in proeffase of onderzoek verder uit te bouwen. Hoewel we in 2017 niet noodzakelijk een nieuw inlichtingendossier moesten indienen omdat we 5 actieve samenwerkingen hebben, zetten we in 2017 toch verder in op het uitbreiden van het aantal adoptiekanalen, waarmee op een correcte manier en voor een aanvaardbare prijs kan worden samengewerkt. Zo kende Burundi eindelijk vooruitgang door een nieuwe samenwerking met een advocaat. Ook voor Slovaakse dienden we een inlichtingendossier. Voor beide kanalen hopen we in 2018 duidelijkheid te hebben rond de eventuele opstart van een proeffase

Het optrekken van de basissubsidie maakte een **nieuw personeelslid** mogelijk voor de nazorg. Zo kon Ray of Hope werk maken van het optimaliseren van de professionaliteit. Het doel om in te zetten op nazorg kon hiermee ten dele worden bereikt.

Door het hoger subsidiebedrag voor samenwerking met de herkomstlanden konden we intensiever inzetten op de bestaande kanalen. We deden een kanaalbezoek naar Togo, Burkina Faso en Marokko en ontvingen de Togolese overheid in België. Zo kon er uitwisseling zijn over werking en konden wij nagaan hoe we kunnen bijdragen om een thuis te vinden voor kinderen in nood.

In 2017 moesten we afscheid nemen van het kanaal Ethiopië, waarmee we de langst lopende samenwerking hadden. Na de opschorting door VCA in 2015, besloot de Ethiopische overheid zelf om de adoptiewerking stop te zetten einde 2017.

Dit jaar voelden we voor het eerst de effecten van het instroombeheer. We konden maar 6 nieuwe adoptiedossiers opstarten. Dit betekende voor sommige landen dat we soms een tijd moesten wachten op kandidaten of er geen vonden. Voor de kandidaat-adoptanten is dit positief: zij kunnen vrijwel onmiddellijk een overeenkomst afsluiten na het behalen van hun geschiktheidsvonnis. Voor de kinderen waarvoor ouders worden gezocht, is dit nadelig: de pool van kandidaat-ouders verkleint. We vinden bijgevolg niet meer voor alle kinderen een thuis, aangezien een match steeds conform het afgesproken kindprofiel gebeurt. Hoe hiermee om te gaan is een doelstelling voor 2018. Met de adoptiediensten en het Steunpunt Adoptie denken we na of en hoe we een groei van kindprofiel opgesteld door kandidaat-adoptanten kunnen stimuleren. Hierbij mogen we niet vergeten dat we verantwoordelijkheid dragen voor de kinderen die we een thuis geven en voor hun adoptiegezin. Verruiming van de kindprofielen (ouder, special needs, ...) betekent ook uitbreiding van de nazorg. Ray of Hope vraagt zich ook af of de adoptabiliteit van de kinderen qua leeftijd, medische achtergrond, sociale achtergrond, ... moet begrensd worden. Ray of Hope kijkt daarom uit naar het nieuwe decreet inzake interlandelijke adoptie dat in 2018 een aantal bepalingen zal vooropstellen, o.a. uitbreiding van het Raadgevend Comité ifv ethische vragen omtrent adoptie. Dit decreet zal ook voorzien in uitbreiding van de nazorg. Wij hopen dat hierbij de mogelijkheden rond (roots)begeleiding ook wordt uitgebreid.

In 2018 engageert Ray of Hope zich om verder na te denken rond samenwerking tussen de adoptiediensten, Ray of Hope heeft hier in 2017 de eerste stappen gezet.

2. Interne werking

2.1 Bestuursorgaan

2.1.1 Algemene Vergadering

Voorzitter: Katrien Schryvers

Leden: Christine Gonnissen, Christel Vergauwen, Erna Smet, Gaby Jennes, Guy De Meester, Joshi Janssen, Marc Claeys, Wilfried Verniest.

In 2017 kwam de algemene vergadering eenmaal samen.

2.1.2 Raad van Bestuur

Voorzitter Katrien Schryvers:

Leden van de raad van bestuur:

Christine Gonnissen

Christel Vergauwen

Gaby Jennes

Guy Demeester

Marc Claeys

Wilfried Verniest

De raad van bestuur kwam driemaal samen in 2017. Per agendapunt is er een korte nota. De verslagen worden bewaard in het kantoor van de adoptiedienst.

2.1.3 Directiecomité

Het directiecomité bestaat uit drie bestuurders m.n. Christine Gonnissen, Wilfried Verniest, Guy De Meester en de coördinator Erika Van Beek.

Het directiecomité kwam in 2017 vijfmaal samen rond personeelsbesprekingen en de dagelijkse werking. Daarnaast overlegt de coördinator rechtstreeks met de voorzitter en het directiecomité wanneer een snelle reactie nodig is. Vanaf 2018 zal het directiecomité minimaal éénmaal per twee maanden samen komen.

2.2 Team

2.2.1 Personeelsteam

De verantwoordelijkheden voor de werking zijn als volgt verdeeld:

Erika Van Beek, coördinator en kanaalverantwoordelijke voor Haïti, Togo en vertegenwoordigt Ray of Hope in diverse organen.

Charlotte Leloup, maatschappelijk assistente, is kanaalverantwoordelijke Ethiopië, China (Special Needs) en Burkina Faso.

Annelies De Prest, maatschappelijk assistente, is kanaalverantwoordelijke India, Marokko en Vietnam. Zij neemt ook de boekhouding op.

Fien De Coene, sinds 1/10/2017 is zij in dienst als deeltijds nazorgmedewerker, Fien werkte van 2007-2011 bij Ray of Hope als nazorgverantwoordelijke.

2.2.2 Andere Teamleden

Dr. Luc Janssen: Teamarts. In februari 2012 bracht hij een bezoek aan Ethiopië.

Er is ook een samenwerking met een netwerk van specialist- kinderartsen en vnl. met dr. Wojciechowski , kinderarts van UZA en het Tropisch Instituut, voor de beoordeling van de medische rapporten van de special needs kinderen.

Meester Willy Van der Gucht : Teamjurist. Hij geeft juridisch advies. In 2018 zal Christel Vergauwen zijn taak overnemen.

Praktische zaken, zoals legalisaties, worden geregeld via een **dienstencontract**.

2.2.3 Vrijwilliger

Sinds september 2017 kan Ray of Hope beroep doen op een vrijwilliger, Frank Okerman, die twee halve dagen per week het personeelsteam bijstaat bij het verwerken van administratie en vnl. het bijwerken en digitaliseren van het archief.

2.2.4 Werking van het Team

Op vaste tijdstippen wordt er overlegd om de functionaliteit van het team te optimaliseren.

Briefing: overleg om de dossiers kritisch te evalueren en de werking te bespreken. Sinds 2016 kreeg de briefing met een coach een make-over: functioneler en concreter. Er is ook tijd en ruimte voor eventuele grieven rond de dagelijkse werking te bespreken.

Teamvergadering: regelmatig met alle teamleden; ook met de teamarts. In 2017 was de jurist niet aanwezig op de teamvergaderingen omdat er geen concrete juridische vragen waren verbonden aan de teamvergadering.

Op deze vergadering worden volgende punten overlopen:

- Verslag van de huisbezoeken in het kader van de primaire nazorg.
- De families met een extra zorgvraag.
- De profielen van de voorgestelde kinderen en bekrachtiging van de 'matching'.
- Bespreking van de kanalen.
- Aandacht voor het uitdiepen en toelichten van medische problemen die zich regelmatig stellen bij adoptiekinderen. Zo wordt elke teamvergadering ook een vormingsmoment.
- Evaluatie van onderdelen van de werking.

In 2017 hadden Christine Gonnissen en Erika Van Beek een **functioneringsgesprek** met de personeelsleden.

2.2.5 Werkinstrumenten

Voor een correcte en continue werking maken we gebruik van enkele 'instrumenten' en principes. Dat adoptanten dit waarderen blijkt uit de resultaten van de tevredenheidmeting.

Voor elk kanaal is er een collega die kan overnemen indien de kanaalverantwoordelijke afwezig is. Voor een vlot verloop worden **lijsten**, met details per dossier, bijgehouden door de kanaalverantwoordelijke en zijn er **procedurehandboeken** per actief kanaal, met de te volgen procedurestappen. Zo slaat de vervanger geen stappen over in de procedures bij overname van een kanaal. De handboeken zijn 'levende' instrumenten die voortdurend worden aangepast.

Het **kwaliteitshandboek bundelt** alle informatie rond kwaliteit en werking met alle afgesproken regels. Veranderingen worden steeds ingepast op basis van tussentijdse evaluaties.

De **database bevat** alle dossiergegevens. Daarmee is iedereen snel en adequaat op de hoogte van de stand van een dossier en van de communicatie met de betrokken (kandidaat-) adoptanten.

2.2.6 Vergaderingen binnen de adoptiesector

In het netwerk binnen de sector vertegenwoordigt de coördinator Ray of Hope in de vergaderingen bij **VCA**: groot adoptieoverleg, bilateraal overleg, coördinatorenoverleg en ketenoverleg. In totaal was de coördinator aanwezig op 13 overlegmomenten georganiseerd door VCA.

Zij vertegenwoordigt ook de buitenlandse adoptiediensten in het **Raadgevend Comité van VCA**. Het raadgevend comité kwam in 2017 tweemaal samen. In afwachting van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de benoeming van de leden en plaatsvervangende leden van het raadgevend comité, kon het comité daarna niet meer samen komen. Einde 2017 was er de nieuwe samenstelling. In 2018 worden er 4 vergaderingen gepland.

Ray of Hope werkt mee aan de **Leuvense Adoptiestudie**, een grootschalig onderzoek van de KU Leuven naar adoptiekinderen. In 2013 startte de Gen-omgevingsinteracties in Gezinnen met Adolescenten (**GIGA studie**). Ook aan dit laatste werkt Ray of Hope actief mee.

2.2.7 Vorming van de personeelsleden

Aan het werk gerelateerde literatuur, internationale communicatie en nieuwsbrieven dragen bij tot nieuwe inzichten. Overleg met collega's in binnen- en vooral buitenland neemt een steeds belangrijker aandeel in onze werking in. Het team leert op deze manier samen bij.

Alle medewerkers volgden de opleiding "Verbindend communiceren": 4 cursusdagen georganiseerd door het VCA. Ze volgden de studiedag 'Van Kwetsuur tot litteken'.

In december volgden Annelies, Charlotte en Erika de vorming georganiseerd door VCA met volgende sprekers:

- a) Gera Ter Meulen 'Interactieve voorstelling van het onderzoeksrapport 'matching van langdurig uithuisgeplaatste jeugdigen aan een pleeggezin of gezinshuis' specifiek toegepast op adoptie'
- b) Nicole Vliegen 'Kinderen met een bijzonder rugzakje' toegespitst op de leeftijd van de adoptiekinderen, trauma en nazorg '
- c) de CA van Chili: Workshop rond het 'reparo-programma' waarin ze therapie aanbieden aan kinderen met het oog op hun adoptieplaatsing en de voorbereiding van kandidaat-adoptanten. Ze brachten eveneens de resultaten van een onderzoek rond de plaatsing van kinderen ouder dan 2 jaar en de risico- of beschermingsfactoren op sociaal en individueel niveau.

In september 2017 bepaalde de RvB een vormingsbudget; alle personeelsleden planden hun vormingen in. Erika volgde in het najaar de vorming "Ondernemen in een context van vraag gestuurde zorg en hulpverlening m.b.t. samenwerking tussen organisaties". Zij deed ook opnieuw beroep op de organisatiecoach.

3. Werking in België

3.1 Procedure die KA doorlopen voor ze bij ROH terecht komen

3.1.1 Informatiesessie bij Steunpunt Adoptie

Het Steunpunt Adoptie organiseert 2 informatiesessies voor kandidaat-adoptanten die zich hebben aangemeld bij VCA. Zij krijgen de raad ook naar de informatiesessie van de adoptiediensten te gaan.

Indien kandidaat-adoptanten de procedure verder zetten na de informatiesessie van Steunpunt en de adoptiediensten, krijgen zij een vragenlijst van VCA. Hierop kunnen zij aanduiden voor welke landen zij in aanmerking wensen te komen. Op basis hiervan en op basis van de algemene wachtlijst van aanmelding worden KA geselecteerd om in te stromen in de adoptieprocedure. Zij krijgen dan eerst een voorbereiding van Steunpunt Adoptie. Vervolgens moeten zij de procedure voor een geschiktheidsvonnis doorlopen. Met een geschiktheidsvonnis kunnen zij terecht bij een adoptiedienst voor bemiddeling inzake interlandelijke adoptie.

3.1.2 Geschiktheid van kandidaat-adoptanten

Om de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten te bepalen, vraagt de jeugdrechter advies aan een Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek (DMO). Na het onderzoek oordeelt de rechter of de kandidaten geschikt worden bevonden voor het adopteren van één of meerdere kinderen.

Wanneer de jeugdrechter de kandidaten een positief vonnis geeft, kunnen zij starten bij een adoptiedienst. Indien een verslag van een DMO negatief was en de rechter toch een positief vonnis velt, moet het Openbaar Ministerie dit verslag herschrijven. Het verslag van de DMO wordt echter niet altijd voldoende herschreven door het Openbaar Ministerie. Hierdoor is er soms het probleem dat het ouderdossier voor het herkomstland een positief vonnis met een negatief verslag bevat, wat bemiddelingsmoeilijkheden met zich meebrengt. Een positief vonnis geeft dus geen garantie op de goede afloop van de adoptieprocedure. Het is immers de rechtbank of de overheid in het herkomstland die uiteindelijk beslist of kandidaten worden aanvaard voor de adoptie van een kind. Zij baseren zich op het verslag van het openbaar ministerie.

In 2017 kwam er een wetwijziging waardoor VCA kan toestaan dat er een aangepast verslag wordt verstuurd naar het herkomstland ter vervanging van het verslag van het openbaar Ministerie. In 2018 zal worden uitgewerkt welke aanpassingen er mogelijk zijn.

Een geschiktheidsvonnis is 4 jaar geldig. In 2017 moesten 6 families hun geschiktheidsvonnis verlengen.

Voor de verlengingsprocedure stelt de regelgeving dat de bevoegde centrale autoriteit de griffie binnen de maand informeert 'Indien uit dit onderzoek blijkt dat de toestand van de adoptant of de adoptanten wijzigingen heeft ondergaan die van aard zijn om de geschiktheid, vastgesteld door het oorspronkelijke geschiktheidsvonnis, te wijzigen, en onverwijld overgaat tot een maatschappelijk onderzoek'. Toch blijkt het zeer moeilijk om andere redenen dan wijziging in gezinssituatie (bv na weigering kindvoorstel, ernstige medische of psychische problemen, ...) om deze kandidaten opnieuw te screenen. Hopelijk kan dit in de toekomst herbekeken worden.

Uit **Tabel 1** blijkt dat er in 2017 geen negatieve vonnissen na aanvraag tot verlenging werden uitgesproken. Eén familie zette haar dossier stop omdat ze een verlenging moest aanvragen. De nieuwe procedure tot het bekomen van een verlenging maakt deze procedure eenvoudiger en dus beter toegankelijk voor de kandidaat-adoptanten.

Tabel 1: Stand van zaken verlengingen vonnissen voor lopende dossiers bij Ray of Hope 2012- 2017.

	verlenging positief vonnis						verlenging negatief vonnis						gestopt zonder verlenging					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Burkina Faso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
China	7	2	2	2	2	0	1	0	0	0	0	0	21	0	2	0	0	0
Ethiopië	4	7	7	13	11	2	0	0	1	0	0	0	0	0	3	1	1	0
India	0	6	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Marokko	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Haiti	/	1	0	0	0	0	/	0	0	0	0	0	/	0	0	0	0	1
Sri Lanka	/	1	2	1	0	0	/	0	0	0	0	0	/	0	1	0	0	0
Vietnam	/	/	/	0	0	0	/	/	/	0	0	0	/	/	/	0	0	0
Togo	/	/	/	2	0	0	/	/	/	0	0	0	/	/	/	0	0	0
TOTAAL	12	17	13	20	14	5	1	0	1	0	0	0	21	1	6	1	3	1

3.2 Procedure die KA doorlopen bij ROH

In grote lijnen bestaat de adoptieprocedure bij Ray of Hope uit volgende stappen

3.2.1 Informeren van kandidaat-adoptanten

Het informeren gebeurt langs verschillende wegen:

1. Eerst ontvangen kandidaat-adoptanten informatie over de werking van Ray of Hope tijdens de **informatiesessie** van het Steunpunt Adoptie.
2. Geïnteresseerde kandidaat-adoptanten diepen de basisinformatie verder uit o.m. via de **website**: nieuwsberichten, nieuwe informatie, procedures overzichtelijk per land.
3. Viermaal per jaar organiseert ROH een **informatieavond**. Tabel 2 geeft weer hoeveel kandidaten in 2017 werden geïnformeerd. De kandidaten krijgen toelichting over de algemene werking, taak en visie van Ray of Hope, de procedure bij Ray of Hope, en informatie over de eenheden van de herkomstlanden m.b.t. de contactpersonen, het

gevoerde adoptiebeleid, bepaling van adoptabiliteit, de procedure in het land, de cultuur en de kostprijs van de adoptie. Alle kandidaten kunnen ook op **individueel gesprek** komen.

4. De volledige inhoud van deze informatieavond krijgen de kandidaten in een **informatiebundel**. Deze wordt regelmatig herzien op basis van kanaalcontroles, verslagen en informatie over verandering in procedures.
5. Wanneer families kandidaat zijn voor een kindje met bijzondere noden (special needs) worden zij uitgenodigd op een individueel infogesprek om af te toetsen of het vooropgestelde kindprofiel realistisch is.

In **tabel 2** bevat hoeveel kandidaat-adoptanten we informeerden en op welke manier.

Aantal kandidaat-adoptanten dat werd geïnformeerd door Ray of Hope in 2010 - 2017

	Aantal Info-avonden	Aantal KA op info-avond	Info dossier of overstap	TOTAAL KA
2010	8	118		118
2011	5	96		96
2012	6	72	7	79
2013	5	53	14	67
2014	7	45	3	48
2015	5	55	3	58
2016	6	92	9	101
2017	4	96	26	122

We stellen voor het eerst, sinds 2010, een significante stijging vast van het aantal KA dat werd geïnformeerd door Ray of Hope. Dit staat dan in contrast met het dalend aantal KA die opstarten bij onze dienst (zie 3.2). VCA plant in 2018 na te gaan hoe de grote uitval aan KA tussen opstart van de procedure en effectieve adoptie kan verklaard worden.

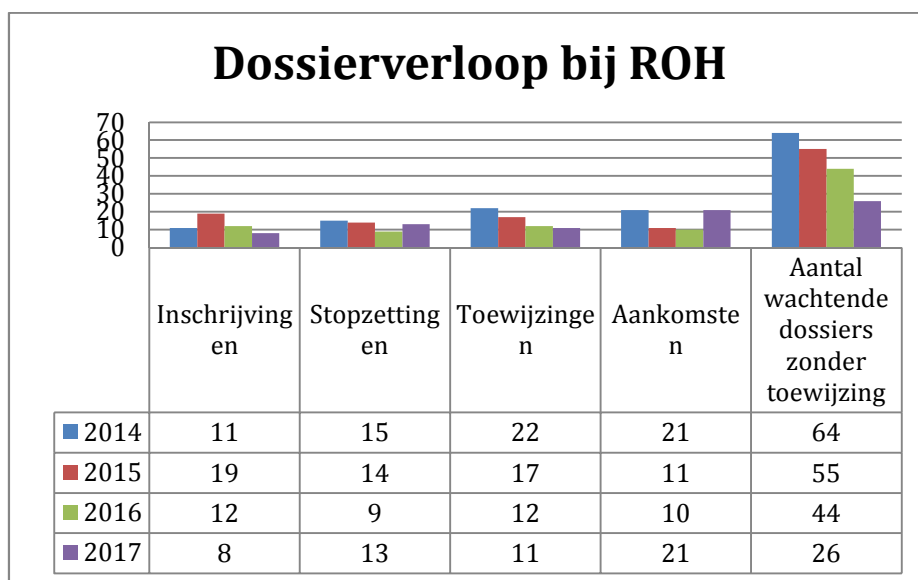
3.2.2 Wachtlijstbeheer

De wachtlijsten onder controle houden is een permanente opdracht. We streven naar een haalbare wachttijd voor kandidaat-adoptanten wanneer ze de procedure starten. De kandidaten die niet meteen terecht kunnen op een wachtlijst, kunnen zich vrijblijvend op een pre-wachtlijst aanmelden. In 2017 daalde het aantal kandidaten op de prewachtlijsten verder als gevolg van het instroombeheer, waardoor kandidaat-adoptanten wachten vóór ze aan de procedures beginnen. Hierdoor verkleint de 'pool' van kandidaten. Bijgevolg blijft er voor bepaalde landen slechts een beperkt aantal kandidaten, of soms geen, over die wensen te starten. Dit brengt ook nadelen met zich mee voor een aantal kinderen waarvoor op deze manier geen match meer kan gevonden

worden. Zo kunnen we vaststellen dat we gedurende 4 jaar geen KA konden opstarten voor China SN (tabel 4). In 2018 zullen we er 3 kunnen opstarten.

In 2016 konden we Bhutan als proefkanaal starten, maar tot op heden vonden we geen kandidaten. In 2018 zal Marokko opnieuw een actief kanaal worden. Voor Burundi en Slovaĳie zal mogelijks de proeffase kunnen starten. De Democratische Republiek Congo blijft een kanaal met een zeer hoge nood, maar de wijziging in wetgeving alsook de slechte ervaring van Vlaanderen inzake samenwerking, maakt dat een opstart daar niet meteen zal gerealiseerd kunnen worden.

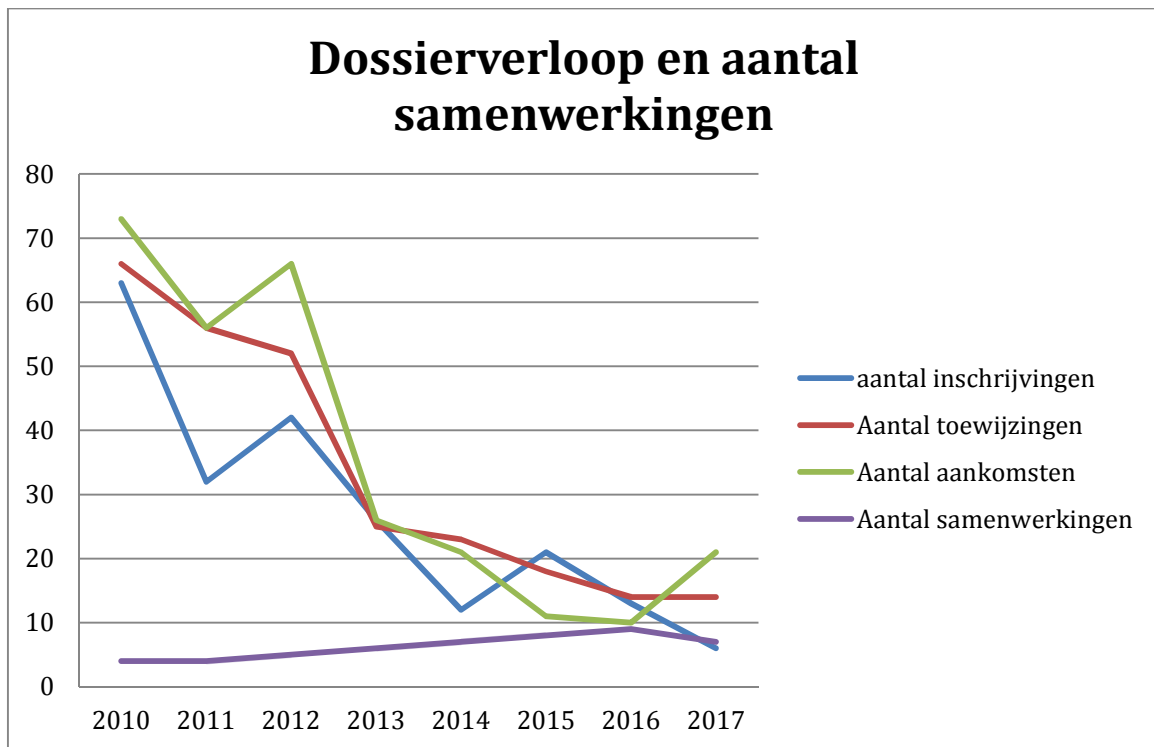
Dit wordt hieronder toegelicht in onderstaande grafiek.

Tabel 3: overzicht van het aantal aankomsten per herkomstland 2010-2017, inclusief zicht op de uitbreiding van het aantal effectieve samenwerkingen

	Vietnam	Haiti	Ethiopië	Sri Lanka	China	Burkina Faso	Marokko	India	Togo	Bhutan	TOTAAL
2010	0	3	49	3	18	0	0	0	0	0	73
2011	0	0	39	2	14	1	0	0	0	0	56
2012	0	0	47	0	15	1	0	3	0	0	66
2013	0	0	17	0	6	0	1	2	0	0	26
2014	0	1	10	0	4	2	0	3	1	0	21
2015	0	0	7	0	2	0	0	2	0	0	11
2016	1	0	1	0	1	1	0	4	2	0	10
2017	2	0	9	0	2	2	0	6	0	0	21

We kunnen het volgende afleiden:

In 2010 waren er 4 actieve kanalen, in 2017 waren dat er 7. Dit is een stijging van 75%. In 2010 startten nog 63 KA, in 2017 waren dat er nog maar 6, een daling van 90%. In 2010 kwamen er 73 kinderen thuis, in 2017 waren dat er 21 of een daling van 71%. Het betekent wel opnieuw een stijging na resp. 11 en 10 aankomsten in 2015 en 2016.

De grafiek toont de verhouding tussen het aantal inschrijvingen bij Ray of Hope en het aantal aangekomen kinderen. Er vonden in 2017 veel minder intakes dan aankomsten plaats. Er kwamen 9 kinderen thuis uit Ethiopië; de samenwerking met Ethiopië stopte eind 2017 en er werden dus geen nieuwe dossiers opgestart. Daarnaast kennen sommige landen een lange wachttijd tussen toewijzing en aankomst (Haïti en India +/- 1 jaar). Daardoor worden er soms dossiers opgestart wanneer er nog niet zoveel aankomsten zijn, maar hebben wel bijna alle dossiers een toewijzing.

3.2.3 Intake

Het wachtlijstbeheer is de basis voor het plannen van intake voor een dossier. Voor de herkomstlanden met voldoende kandidaten op de wachtlijst, wordt met een **prewachtlijst** gewerkt, dit is een vrijblijvende lijst waarop KA hun interesse te kennen kunnen geven voor bepaalde kanalen.

Wanneer er plaats is op een wachtlijst kunnen de KA met een positief geschiktheidsvonniss op intake komen. Op vraag van de kandidaten stuurt de Vlaamse Centrale Autoriteit Adoptie hun vonnis en verslag door aan onze dienst. Na intake staan zij meteen op de wachtlijst en zijn ze op de hoogte van de vermoedelijke wachttijd tot aan de toewijzing van een kind.

Tabel 4: Overzicht van het aantal inschrijvingen van kandidaat-adoptanten per herkomstland 2010-2017

Aantal inschrijvingen bij Ray of Hope											
	Ethiopië	China Special Needs	Sri Lanka	Marokko	Haiti	Burkina Faso	Togo	India	Vietnam	Zelfstandige KA met nazorgovereenkomst	TOTAAL
2010	57	0	4	0	0	0	0	0	0	2	63
2011	13	15	2	0	0	0	0	0	0	2	32
2012	26	3	0	3	0	2	3	0	0	5*	42
2013	11	4	0	0	0	1	0	8	0	2	26
2014	4	0	0	0	0	4	0	1	2	1	12
2015	2	0	0	0	8	0	1	4	5	1	21
2016	0	0	0	0	1	4	2	4	1	1	13
2017	0	0	0	0	1	0	2	3	0	0	6

5* Deze dossiers kwamen over van De Vreugdezaaiers

Voor KA effectief op intake komen wordt het dossier doorgenomen en voorbereid. De dienst vraagt hiervoor een inschrijvingsbijdrage van 150€.

Tijdens het **intakegesprek** maakt de kanaalverantwoordelijke kennis met de KA en licht de werking van het herkomstland toe. Zij bespreekt de verwachtingen van de KA, alsook de verwachtingen van de herkomstlanden aan de KA aangaande leeftijd, gezondheid en eventueel andere kinderen in het gezin. Er wordt toelichting gegeven over de adoptieprocedure in het gekozen land van herkomst en over de verplichte nazorg en follow up.

De kandidaten ondertekenen hun kindprofiel voor akkoord. De anonieme wachtlijst die zij tijdens de wachttijd via het beveiligde deel op de website kunnen raadplegen wordt toegelicht. Zij krijgen ook een inschatting van de wachttijd.

Wanneer families kandidaat zijn voor een kindje met bijzondere noden (special needs) wordt er een uitgebreid profiel opgesteld. Dit gaat vnl. over kinderen met een medisch probleem. Het verslag van dit gesprek krijgen de kandidaten na intake toegestuurd. Zij kunnen dit nalezen alvorens zich akkoord te verklaren met de inhoud ervan.

Tijdens het praktische deel overlopen we de lijst van de documenten in functie van hun dossier voor het herkomstland en lichten we die toe.

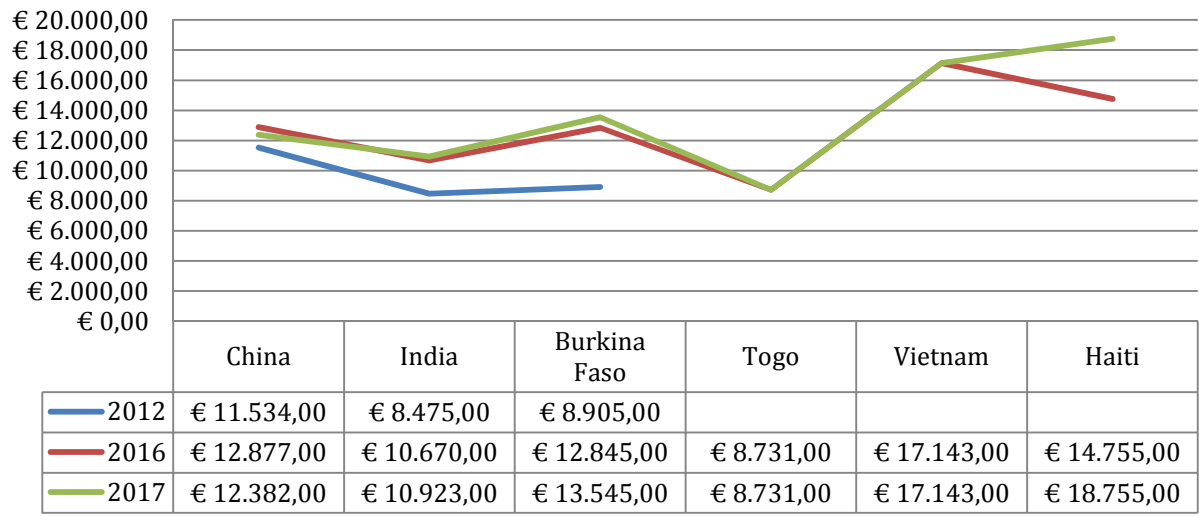
Tot slot nemen we de bemiddelingsovereenkomst door. Een deel daarvan bestaat uit een voorbeeldafrekening: zo kennen KA de te verwachten kosten van een adoptieprocedure uit het gekozen herkomstland evenals de precieze kostenverdeling.

Tabel 5 geeft een samenvattend overzicht van de huidige kostprijzen in de actieve herkomstlanden. We zien lichte wijzigingen in de kostprijzen tegenover 2016. Dit heeft vooral te maken met wijzigingen in de bijdragen. Enkel in Haïti heeft de overheid in december 2016 besloten om de bijdragen voor de procedure ter plaatse op te trekken van 543450 HTG naar 855500 HTG: een prijsstijging van ca 4000€. Deze is vooral bepaald door de lange duur van de procedure waardoor er een grote stijging is in de bijdrage in het onderhoudsgeld aan de weeshuizen.

Tabel 5: Overzicht van de procedurekosten per actief herkomstland.

	China SN	India	Burkina Faso	Togo	Vietnam	Haïti
Kosten voor de procedure in het herkomstland	€1376 + 42628 CNY	€1400 + 5000USD	€6.800	€2.290	€7750 +5000 USD	855 500HTG + 1000€
Opvangkosten voor het kind						
Projectsteun						
Kosten contactpersoon (incl begeleiding)						
Administratieve en dossier kosten						
procedurekosten						
Medische kosten						
Overhead						
Kosten voor de procedure in België	€5.536	€5.470	€6.745	€6.441	€5340	€7055
Werkingskost						
Legalisaties						
Vertaalkosten						
Nazorg						
TOTAAL	€6912 + 42628 CNY	€6870 +	€13545	€8.731	€13090 +5000 USD	€8055 +855500 HTG
TOTAAL in EUR	€12.382	€10.923	€13.545	€8.731	€ 17.143	€18.755
Wisselkoers 03/2018						

Kostenvergelijking adoptieprocedures 2012-2017

3.2.4 Voorbereiding van de kandidaat-adoptanten

Wanneer kandidaat-adoptanten een bemiddelingsovereenkomst hebben ondertekend en hun dossier is verstuurd, volgt er een **voorbereidingsavond** (voorbereiding II) op de dienst. De kandidaat-adoptanten moeten die verplicht volgen.

In groepen van een zestal adoptie-entiteiten (afhankelijk van de grootte van de wachtlijst) krijgen zij toelichting over de achtergrond van het herkomstland. De verschillende stappen van de adoptieprocedure worden in detail overlopen. Er wordt uitgebreid ingegaan op de verwachtingen en realiteiten in het herkomstland. De medische aspecten zoals Hiv-besmetting van moeder op kind, tuberculose, hepatitis B, vervroegde puberteit e.d. worden belicht. Er worden ook tips gegeven voor specifieke opvoedingsthema's rond adoptie.

De kandidaten krijgen een uitgebreide voorbereidingsbundel. Deze wordt jaarlijks aangepast op basis van nieuwe informatie uit kanaalcontroles.

Onderstaande **tabel 6** geeft een zicht op het aantal KA die op een voorbereidingsavond werden gevormd.

Voorbereiding II	
2009	36
2010	40
2011	46
2012	42
2013	27
2014	2
2015	17
2016	19
2017	30

Er waren voorbereidingsmomenten voor India, Haïti, Togo en Burkina Faso. Indien mogelijk gaven KA, die de procedure in het betrokken herkomstland reeds doorliepen, aanvullende toelichting. Op de infoavond van Togo was de contactpersoon aanwezig.

Daarnaast nodigen we kandidaat-adoptanten steeds uit op de vele feesten die door Belgische organisaties, werkzaam in de herkomstlanden, worden georganiseerd. Zo is er het Ethiopisch Kerstfeest, het diner voor Togo, de nacht van de Caraïben voor Haïti, de bijeenkomsten van Sri Lanka in ons hart, het Chinees Nieuwjaar, Meestal is er iemand van de dienst aanwezig op deze bijeenkomsten. Deelname is niet verplicht maar geeft de kandidaten de mogelijkheid zich te verdiepen in de cultuur van het land van herkomst. Begin september ontvingen we een delegatie van Togo, hierop werden de families uitgenodigd.

3.2.5 Toewijzing

Een toewijzing kan op twee manieren gebeuren:

1. Voor bijna alle samenwerkingen doet het herkomstland de matching en stelt aan ROH een kindje voor een bepaalde familie voor. Het multidisciplinaire team van ROH bekrachtigt al dan niet de toewijzing.
2. Het multidisciplinaire team van ROH ontvangt een of meer kindvoorstellen en bespreekt aan welke familie het kind kan worden toegewezen. Dit gebeurt op basis van het afgesproken kindprofiel.

Hierna wordt het verslag van de matching opgesteld. Dit wordt met de verkregen documenten overgemaakt aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Wanneer ook VCA zijn akkoord geeft voor de 'matching' worden de kandidaat-adoptanten op de hoogte gebracht van de toewijzing en uitgenodigd op de dienst om dit kindvoorstel te aanvaarden.

In het aanvaardingsgesprek worden alle gekende kindgegevens overlopen en besproken. Wanneer de kandidaten het kindje aanvaarden, ondertekenen zij de akkoordverklaring met de toewijzing. Adoptanten ontvangen een boekje¹ rond de eerste nazorg wanneer ze een toewijzing krijgen.

Tot slot wordt het herkomstland op de hoogte gebracht van de aanvaarding door de kandidaat-adoptanten van het voorgestelde kind.

In 2017 werden in totaal 14 kinderen toegewezen. Door de opschorting van het kanaal Ethiopië kwamen alle toewijzingen uit de andere landen waarmee we een samenwerking hebben. De landen waaruit geen toewijzing gebeurde waren samenwerkingen die tijdelijk zijn opgeschort (Marokko, Sri Lanka, Ethiopië), of waarvoor er geen wachtende kandidaten meer waren (China SN), of waarvan de proeffase was afgelopen en de wachttijd na het insturen van de dossiers een tweetal jaar bedraagt (Togo).

¹ Hoezo Geadopteerd?! <http://www.steunpuntadoptie.be/frontend/files/userfiles/files/Nazorgboek.pdf>

Tabel 7: Overzicht van het aantal toewijzingen per herkomstland 2010-2017

Aantal toewijzingen per land											
	Ethiopië	Sri Lanka	Haiti	Burkina Faso	China regulier	China SN	Marokko	India	Togo	Vietnam	TOTAAL
2010	43	2	0	1	7	13	0	0	0	0	66
2011	34	2	0	1	10	9	0	0	0	0	56
2012	40	0	1	0	0	8	0	3	0	0	52
2013	15	0	0	2	0	4	1	3	0	0	25
2014	16	1	0	0	2	2	0	1	1	0	23
2015	9	0	0	1	0	1	0	6	1	0	18
2016	2	0	2	2	0	1	0	5	1	1	14
2017	0	0	2	1	2	0	0	6	0	3	14
TOT.	159	5	5	8	21	38	1	24	3	4	268

3.2.6 Reisvoorbereiding

De reisvoorbereiding volgt na toewijzing van een kindje. Het tijdstip is afhankelijk van de procedure in het herkomstland. Soms gaat deze in groep door, soms individueel, al naargelang het land. Voor alle landen vindt deze voorbereiding plaats kort voor afreis naar het herkomstland.

In dit gesprek worden de volgende onderwerpen overlopen:

- praktische reisvoorbereiding o.a. vliegschema's, visumaanvraag en reisbenodigdheden,
- tips voor de opvang van het kind in de eerste periode na aankomst,
- administratie na aankomst van het kind in België,
- juridische procedures, rechten en plichten van de toekomstige ouders,
- nazorg.

Tot slot worden er een film en/of foto's getoond over het herkomstland. Op deze manier krijgen de families een beeld van het land waar ze naartoe reizen.

Tabel 8: Overzicht van het aantal kandidaten dat een reisvoorbereiding volgde sinds 2009

	Reisvoorbereiding									TOTAAL
TOTAAL 2009										67
TOTAAL 2010										76
TOTAAL 2011										46
TOTAAL 2012										47
TOTAAL 2013										24
	Ethiopië	China	Sri Lanka	Marokko	Burkina Faso	Haiti	Togo	India	Vietnam	
2014	9	4	1	0	2	1	1	5		23
2015	14	4	0	0	0	0	0	4		18
2016	1	1	0	0	1	2	2	4	1	12
2017	5	1	0	0	2	3	0	8	2	21

3.2.7 Aankomstgesprek

Het opvolgen van de kindjes na aankomst vormt een belangrijk deel van de werking. Alle landen vragen een bepaalde vorm van nazorg en deze start reeds bij het aankomstgesprek kort na aankomst van het kind in België. Meestal brengt men dan de kopies van het kinddossier binnen.

Het aankomstgesprek is een belangrijk moment om na te gaan hoe families de procedure hebben ervaren, hun tevredenheid te kennen en eventueel ongenoegen op te vangen. Het is ook de start van de nazorg. Tips voor de toekomst, voor andere ouders en voor Ray of Hope, komen dan ter sprake. Deze informatie helpt om de werking van de dienst bij te sturen. Indien kandidaten niet naar het kantoor kunnen komen, vindt dit gesprek plaats bij het eerste huisbezoek of is er telefonisch contact. In 2017 was er voor alle thuisgekomen families een aankomstgesprek.

De resultaten van deze tevredenheidsanalyse vindt u in het hoofdstuk Evaluatie. Tijdens het aankomstgesprek worden volgende zaken besproken:

- evaluatie van de procedure bij Ray of Hope,
- evaluatie van de afreis,
- evaluatie van de contactpersoon, de begeleiding ter plaatse,
- eventuele onduidelijkheden in verband met administratie na aankomst,
- juridische procedures
- eindafrekening,
- nazorgprocedure.

3.2.8 Nazorg

Door het grote aantal kinderen dat via Ray of Hope naar België kwam, zijn de vragen naar nazorg en naar rootsbegeleiding groot. Deze taken werden tot en met september 2017 over de drie teamleden verdeeld: Charlotte plant en regelt de huisbezoeken, Annelies staat in voor de jaarlijkse nazorg, en de nazorgvragen en rootsvragen worden opgenomen door de respectievelijke landverantwoordelijke.

Sinds oktober 2017 kreeg ons team versterking van een nazorgmedewerker voor 8 uren per week. Fien plant en regelt de huisbezoeken. In het uitvoeren van de huisbezoeken wordt ze ondersteund door de andere teamleden. Ze volgt de jaarlijkse nazorg op en ze bundelt de nazorgvragen en rootsvragen. De nazorgvragen en de rootsvragen worden door de nazorgmedewerker of de landverantwoordelijke beantwoord.

Wat betreft de primaire nazorg is het aantal te organiseren huisbezoeken nagenoeg gelijk met het dubbel van het aantal aankomsten.

Het nazorgpakket is bepaald door het BVR en kan als volgt worden opgesplitst:

1. primaire nazorg,
2. jaarlijkse nazorg of follow up rapportage,
3. nazorgvragen,
4. roots,
5. nazorg van adoptiekinderen van adoptanten die zelfstandig een adoptieprocedure realiseren maar de nazorg via een adoptiedienst moeten volbrengen.

De invulling hiervan is als volgt:

PRIMAIRE NAZORG

De nazorg begint reeds vóór een kind in het gezin wordt opgenomen. Op de verschillende voorbereidingsmomenten, maar ook tijdens het aanvaardingsgesprek en aankomstgesprek, wordt aandacht besteed aan de specifieke aspecten in zorg en opvoeding van een adoptiekind.

Het **standaardpakket** voor de primaire nazorg bestaat sinds het BVR van 6 mei 2013 uit twee huisbezoeken binnen 15 maanden na aankomst. Naast de huisbezoeken ontvangen de gezinnen ook op vaste tijdstippen een vragenlijst. Op basis van de vragenlijst schrijven ouders een verslag over de ontwikkeling van hun kind. Het aantal huisbezoeken en de tijdstippen voor een verslag hangen af van de vereisten van het herkomstland.

Tabel 9: Overzicht van de door het herkomstland gestelde vereisten voor de primaire nazorg.

	Rapport	Huisbezoek 1	Rapport	Huisbezoek 2
Ethiopië		3 mnd na AK ²	6 mnd na AK	12 mnd na AK
China	1 mnd na AK	6 mnd na AK		12 mnd na AK
India	3 maand na AK	6 mnd na AK	9, 18, 24, 30 en 36 mnd na AK	12 mnd na AK
Sri Lanka		3 mnd na AK	6 mnd en 18 mnd na AK	12 mnd na AK
Marokko		6 mnd na AK		12 mnd na AK
Haiti		3 mnd na AK	6 mnd na AK	12 mnd na AK
Burkina Faso		3 mnd na AK	9 mnd en 21 mnd na AK	15 mnd na AK
Togo		6 mnd na AK		12 mnd na AK
Vietnam		6 mnd na AK	18,24,30,36 mnd na AK	12 mnd na AK

Tijdens de huisbezoeken en in de vragenlijsten wordt over volgende thema's gesproken:

- gezondheid,
- ontwikkeling van het kind (motorisch, cognitief, emotioneel en psychologisch),
- hechting van het kind,
- aanpassing van het kind,
- gevoelens/ beleving van de ouders en andere familieleden,
- impact van de adoptie op het gezinsgebeuren.

Er wordt ook stilgestaan bij de vragen, opmerkingen of bedenkingen die adoptieouders hebben.

Gezinnen kunnen steeds beroep doen op Ray of Hope, of het nu gaat om een vraag over de opvoeding van hun kind 2 maanden na aankomst in het gezin, of 12 jaar na aankomst in het gezin; de teamleden van Ray of Hope proberen mensen steeds op weg te helpen.

² AK = aankomst van het kind in het adoptiegezin

Tabel 10: Overzicht van het aantal huisbezoeken in het kader van de nazorg van 2006 tot 2017. Hieruit blijkt dat het aantal huisbezoeken in 2017 terug gestegen is ten opzicht van 2016. Dit betreft kinderen die aankwamen eind 2015 – begin 2016. Er kwamen in deze periode minder kinderen aan in België dan in het vorige jaar.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Eerste huisbezoek	62	46	67	58	87	56	62	38	15	15	9	18 ³
Tweede huisbezoek	52	55	44	70	73	52	42	48	13	22	9	12
Extra huisbezoek	2	1	0	0	1	2	1	1	0	1	0	0
Totaal	116	102	111	128	161	110	105	86	28	38	18	30
Stijging/daling t.a.v. voorgaand jaar	+57	-14	+9	+17	+33	-51	-5	-19	-58	+10	-20	+12

JAARLIJKSE NAZORG

Naast de primaire nazorg stellen alle herkomstlanden ook voorwaarden voor de **jaarlijkse nazorg of "Follow up rapportage"**. Ouders worden op vaste momenten door de dienst uitgenodigd om een verslag te schrijven op basis van een vragenlijst.

De teamleden nemen de jaarlijkse nazorgrapporten door. Indien hierbij vragen rijzen, nemen ze contact op met de adoptanten. Ook indien uit het rapport blijkt dat de adoptanten bijkomende hulp nodig hebben, dan worden ze gecontacteerd. Vervolgens worden deze rapporten op een correcte manier en volgens wens van het herkomstland opgestuurd. Alle documenten worden eveneens bewaard in het archief bij Ray of Hope en wanneer de vereiste procedure voor nazorg is afgerond, wordt het hele dossier in kopie naar VCA te verstuurd.

³ Eén huisbezoek werd uitgevoerd bij een gezin waar een sibling van drie kinderen werd geadopteerd. Gezien de intensiteit van dit huisbezoek en het schrijven van 3 rapporten, wordt dit gezien als 3 afzonderlijke huisbezoeken.

Tabel 11: Overzicht per **herkomstland** van de vereisten m.b.t. duurtijd van de nazorg. De duurtijd wordt bepaald door de wetgeving van het land van herkomst.

	Aantal jaren nazorg
Ethiopië	tot leeftijd van 18 jaar
China	5 jaar na aankomst
India	3 jaar na aankomst
Sri Lanka	tot leeftijd van 10 jaar
Marokko	tot leeftijd van 18 jaar
Haïti	5 jaar na aankomst
Burkina Faso	tot leeftijd van 18 jaar
Togo	tot leeftijd van 18 jaar
Vietnam	3 jaar na aankomst

Ray of Hope voert een strikt beleid om alle nazorgrapporten tijdig en zo volledig mogelijk te ontvangen. De families worden per e-mail uitgenodigd om de nazorg in orde te brengen. Slechts een beperkt aantal families beschikt niet over e-mail en wordt per post uitgenodigd. Alle families die het rapport nog niet bezorgden, krijgen een herinnering.

Indien families twee jaar op rij geen nazorgrapport indienen, brengen we VCA hiervan op de hoogte. Ook het herkomstland wordt dan verwittigd.

In 2017 ontvingen we 277 rapporten van de 423. Het percentage ligt een stuk lager dan in 2016. Met de nieuwe nazorgmedewerker worden in 2018 opnieuw alle families aangeschreven zodat alle families gecontacteerd worden in het kader van de nazorg.

Het versturen van de uitnodigingen per e-mail werkt het vlotst en efficiëntst. Daarom doen we dit ook zo in 2017. We denken na over een systeem dat een meer eenvoudige verwerking van de rapporten toestaat, maar dat zal ten vroegste in 2018 kunnen.

Tabel 12: Overzicht van het aantal te ontvangen en effectief ontvangen nazorgrapporten sinds 2012.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Te ontvangen	508	523	548	492	431	423
Ontvangen	414	440	359	371	329	277
	81,49%	84,13%	65,51%	75,40%	76,33%	65,48 %
Jaarlijkse nazorg afgerond	27	9	1	4	15	13
Uit lijst verwijderd	16	11	0	80	0	0

* Redenen verwijderen uit lijst:

- ROH beschikt niet meer over de juiste contactgegevens
- Familie heeft al minstens 2 jaar geen nazorgrapport meer bezorgd

Ook in 2017 kreeg de familie voor wie de volledige nazorg werd afgerond een bedanking van Ray of Hope voor het meewerken aan de nazorg. Zo melden we hen ook dat de nazorg voor hun zoon of dochter is afgerond voor het herkomstland.

EXTRA NAZORG

De nazorg beperkt zich niet tot huisbezoeken en het opvolgen van rapporten. Adoptanten kunnen steeds op de dienst terecht voor **vragen** rond de opvoeding van hun kind. Indien er problemen of aandachtspunten zijn, bekijkt het team welke begeleiding kan geboden worden. Dit kan telefonische ondersteuning zijn, een gesprek op de dienst of een extra huisbezoek. Indien meer intensieve hulp nodig is, verwijzen we door naar externe diensten of hulpverleners. In dit geval volgt Ray of Hope van op afstand de situatie.

Tabel 13: Overzicht van het aantal families dat in 2017 contact met ons opnam voor een vraag om extra ondersteuning of doorverwijzing.

	2013	2014	2015	2016	2017
Opvoedingsondersteuning (telefoon of mail) n.a.v. hulpvraag	16	21	17	17	18
Extra gesprek op de dienst	2	5	3	1	0
Extra huisbezoek	1	2	3	0	0
Vraag om doorverwijzing naar een externe hulpverlener	15	8	9	10	9
Totaal	34	36	32	28	27

Algemeen stellen we vast dat families die ons contacteren met een specifieke opvoedingsvraag of de vraag om een extra gesprek/huisbezoek, meestal families zijn met kinderen die nog geen jaar thuis zijn. Families die ons contacteren met een vraag om doorverwijzing naar een externe hulpverlener, zijn vaak families die al één of meer jaren geleden geadopteerd hebben of die in de

loop van het eerste jaar na aankomst merken dat meer intensieve begeleiding nodig is. Families met vragen met betrekking tot opvoedingsondersteuning worden doorverwezen naar het Steunpunt Adoptie of naar privé-psychotherapeuten of diensten geestelijke gezondheidszorg.

ROOTS

Regelmatig vinden (jong)volwassen geadopteerden of ouders de weg naar ROH voor vragen met betrekking tot hun roots of de roots van hun kind. We onderscheiden drie soorten vragen:

1. Vraag om achtergrondinformatie

Een vraag om achtergrondinformatie is er meestal om iets te weten over de biologische familie van de geadopteerde. Soms enkel om te weten hoe het met de biologische familie (moeder, vader, ...) gaat. Soms vraagt men om (al dan niet tegen betaling van een contactpersoon ter plaatse) een zoektocht te starten om (iemand van) de biologische familie terug te vinden, een aantal vragen te stellen en foto's te nemen.

Wanneer geadopteerden of ouders met een vraag om achtergrondinformatie bij ROH komen, hebben zij verwachtingen. In sommige landen is het heel moeilijk om meer informatie over de achtergrond van een kind te bekomen. Dit heeft voornamelijk te maken met cultuurgebonden factoren. In dit geval kan het zeer moeilijk zijn om bijkomende zaken te vinden en proberen we mensen voor te bereiden op de reële mogelijkheid dat we vanuit het herkomstland geen antwoord zullen krijgen. In andere landen is het gemakkelijker om bepaalde zaken te achterhalen omdat het land en de weeshuizen er meer voor open staan en zelf actief meewerken aan een zoektocht. Het al dan niet bekomen van meer informatie hangt ook af van de reden waarom het kind werd voorgesteld voor adoptie. Wanneer een kind bijvoorbeeld te vondeling is gelegd of achtergelaten werd, is het vaak erg moeilijk om meer over de biologische familie te weten te komen.

Algemeen hebben ouders die de laatste jaren adopteerden veel sneller vragen met betrekking tot de achtergrond van hun kind en willen ze meer weten dan wat er in het dossier staat. Wij zijn ons zeer bewust van het belang van een zo volledig mogelijk achtergrond dossier en trachten dit ook te bekomen van de herkomstlanden. In praktijk is dit jammer genoeg niet altijd mogelijk. Deze realiteit wordt meegegeven op de informatiemomenten, zodat een familie dit weet alvorens ze een overeenkomst aangaan met de adoptiedienst.

2. Vraag met betrekking tot dossier / bespreking dossier

Soms komen (jong)volwassen geadopteerden bij ROH met vragen met betrekking tot hun dossier. Ze willen meer weten over bepaalde documenten of willen verifiëren of ze alle documenten, die in het dossier zitten, ook zelf in handen hebben. Hieruit groeit vaak de nood aan meer informatie en wordt ons de vraag gesteld om met het herkomstland contact op te nemen om bepaalde zaken na te vragen.

3. Vraag in het kader van een (eventuele) rootsreis

Af en toe nemen mensen ook contact met ROH op omdat ze denken aan een rootsreis of al concreet een reis gepland hebben. Vaak komen ze dan bij ons langs om hun dossier te bespreken of stellen ze ons eerst de vraag naar meer achtergrondinformatie. Soms willen ze ook hulp bij het plannen van hun rootsreis. Waar vroeger voornamelijk (volwassen) geadopteerden hiervoor contact opnamen, willen nu meer en meer adoptieouders van jonge kinderen een rootsreis maken. Deze

families willen niet wachten tot hun kind oud genoeg is omdat ze denken dat het dan moeilijker zal zijn om nog iets terug te vinden.

Tabel 14: soorten rootsvragen gesteld door geadopteerden of door hun ouders

Soort rootsvraag	Vraag door geadopteerden					Vraag door ouders				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Achtergrondinformatie	4	28	21	10	4	18	29	8	10	11
Bespreking dossier	9	7	3	17	21	1	1	3	1	2
Rootsreis	4	13	10	6	2	9	8	6	8	5
Achtergrondinformatie + dossier	8	8	11	12	3	1	1	0	2	12
Achtergrondinformatie + rootsreis	1	5	4	2	8	1	0	2	1	3
Bespreking dossier + rootsreis	3	1	1	3	1	0	0	0	0	0
Totaal	29	62	50	50	39	31	39	29	17	33

Uit deze cijfers is duidelijk te zien dat het aantal ouders dat een zoekvraag stelt is gestegen t.o. 2016. Het komt opnieuw in de orde van 2015, maar daarnaast is het aantal vragen door geadopteerden gedaald. De dienst hecht er groot belang aan dat deze vragen goed worden opgenomen en opgevolgd, om dat na te gaan zullen we in 2018 een nieuw registratiesysteem hanteren.

NAZORG VOOR ZELFSTANDIG ADOPTANTEN

Sinds 1 september 2005 zijn adoptanten, die zelfstandig een adoptie realiseren, verplicht de nazorg door een erkende adoptiedienst te laten uitvoeren. VCA verdeelt deze nazorgpakketten onder de diensten op basis van geografische bereikbaarheid.

Volgens de regelgeving moet een adoptiedienst een contract met deze families afsluiten tijdens een intakegesprek, waarna de dienst pas terug tussenkomt op het moment dat er een kindje is geplaatst in het gezin. Dan start de primaire nazorg.

In praktijk contacteren deze families ons vaak doorheen de procedure, en vragen begeleiding tijdens de procedure en vaak ook bij het al dan niet aanvaarden van kinddossiers. Een zelfstandig nazorgdossier vraagt heel wat extra werk van ROH dat niet in verhouding wordt vergoed.

Ray of Hope heeft reeds met 19 families een contract afgesloten. Voor 5 families is de nazorg intussen afgerond. Is dit aantal niet hoger? Dat lijkt laag... Eén familie weigerde medewerking en 1 familie kreeg geen goedkeuring voor haar project. Na het samengaan met vzw Vreugdezaaiers kwamen 5 kandidaten voor zelfstandige adoptie over naar Ray of Hope. In 2017 sloot ROH met 1 familie een nieuw contract.

Het opvolgen van zelfstandige adopties vraagt van de adoptiedienst extra werk. Wanneer zelfstandige adopties worden gerealiseerd in landen waar de dienst een werking heeft, geeft dit aanleiding tot bijkomende vragen. In de loop van het jaar spraken we met VCA over een oplossing voor de opvolging van zelfstandige adopties.

LAS (LEUVENSE ADOPTIESTUDIE)

Ray of Hope werkt mee aan de Leuvense Adoptie Studie en maakt dit onderzoek bekend bij kandidaat-adoptanten die bij ROH op de wachtlijst staan.

De Leuvense Adoptie Studie (LAS) is het eerste grootschalige langetermijnonderzoek naar adoptiegezinnen, ouders én kinderen, in Vlaanderen. Centrale thema's in dit onderzoek zijn verwachtingen en gevoelens bij *adoptieouders*, de sociaal-emotionele ontwikkeling van *adoptiekinderen*, en de *interactie tussen adoptieouders en hun adoptiekind*.

De LAS start voor de aankomst van het kindje. Voor het onderzoek spitst de LAS zich toe op volgende gezinnen:

- (a) koppels die een overeenkomst getekend hebben met en op de wachtlijst staan van een Vlaamse dienst voor interlandelijke adoptie
- (b) die een eerste kindje wensen te adopteren met een leeftijd tussen 0 en 2,5 jaar
- (c) die geen eigen biologische kinderen hebben.

De LAS maakt gebruik van multipole methoden – zowel vragenlijsten als interviews en observaties – om de ervaring en het verhaal van de deelnemende adoptiegezinnen zoveel mogelijk tot hun recht te laten komen.

Begin 2013 besloten we ook mee te werken aan een nieuwe studie van de KU Leuven en Universiteit Gent: de GiGA-studie. GiGA staat voor de "Gen-omgevingsinteracties in Gezinnen met Adolescenten". Het is een vernieuwende studie die de ontwikkelingstrajecten van jongeren tracht te verklaren vanuit een interactie tussen genetische factoren en omgevingsfactoren.

Ouders die een buitenlands kind tussen 0 en 1 jaar geadopteerd hebben en wiens kind nu tussen de 12 en 18 jaar is, kunnen hieraan deelnemen. Ray of Hope engageert zich om ook deze studie bij iedereen die hiervoor in aanmerking komt, bekend te maken.

Jaarlijks vindt er een LAS-studiedag plaats in Leuven, waarop de resultaten van de onderzoeken en de toekomstige onderzoeken worden voorgesteld. Naast het doorgeven van de resultaten van onderzoeken, wordt op deze dag ook steeds aandacht besteed aan vorming in functie van de nazorg. Op deze manier wil de LAS iets teruggeven aan de diensten en medewerkers als dank voor de samenwerking.

Bovendien is de LAS eenvoudig aanspreekbaar in geval van specifieke vragen over nazorg, indien nodig verwijst LAS door naar PraxisP, een praktijk gekoppeld aan de faculteit Psychologie en pedagogie van de KU Leuven.

4. Landen

4.1. Algemeen

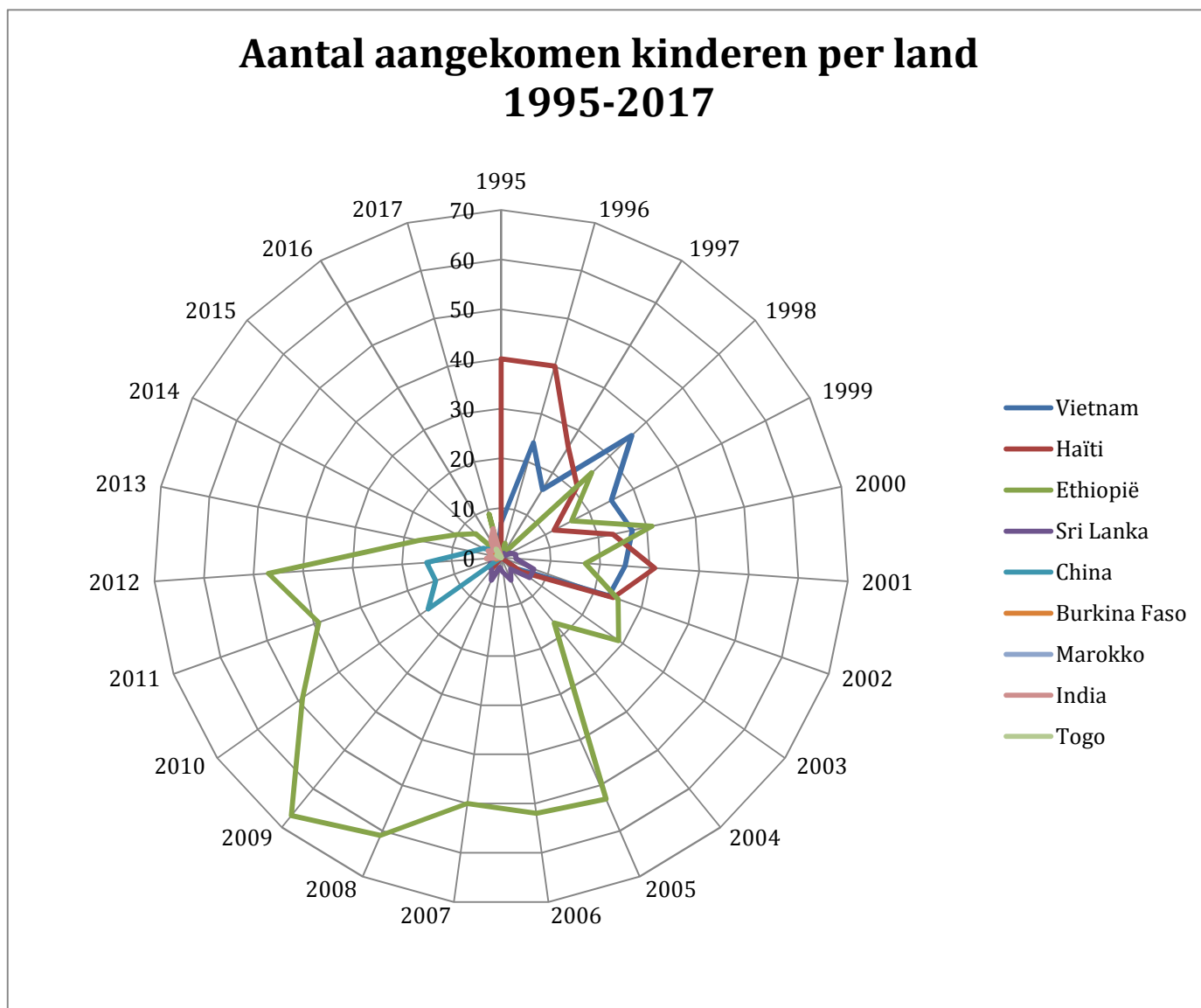
Onderstaande **tabel 15** geeft weer met hoeveel landen ROH tot en met 2017 heeft samengewerkt. Het toont aan dat we met steeds meer landen moeten samenwerken en daartegenover minder plaatsingen per land realiseren. Dit is een gevolg van de wereldwijde implementatie van het Haagse Verdrag inzake adoptie. Geen plaatsingen uit een herkomstland betekent niet dat er geen werk moet worden verricht; samenwerkingen realiseren en onderhouden is zeer moeilijk geworden. Er zijn contacten met verschillende herkomstlanden om de werking te onderhouden of op te starten, soms in afwachting van bv een wetwijziging. Ook dat laatste vraagt een intens contact om de banden voor samenwerking niet te verliezen.

Tabel 15: Overzicht van de landenwerking bij ROH

	Vietnam	Haïti	Ethiopië	Sri Lanka	China	Burkina Faso	Marokko	India	Togo	Bhutan	Slovakije	Burundi	Rwanda	Benin	Congo	Kazachstan	Brazilië	TOTAAL
1995	7	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47
1996	24	40	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67
1997	16	26	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44
1998	36	21	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82
1999	25	12	16	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55
2000	27	23	31	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84
2001	25	31	17	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	76
2002	23	24	25	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79
2003	4	5	29	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45
2004	0	0	17	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20
2005	0	0	53	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58
2006	0	0	52	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55
2007	0	0	50	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52
2008	0	0	61	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66
2009	0	3	67	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	73
2010	0	3	49	3	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	73
2011	0	0	39	2	14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56
2012	0	0	47	0	15	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66
2013	0	0	17	0	6	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
2014	0	1	10	0	4	2	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	21
2015	0	0	7	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
2016	1	0	1	0	1	1	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	10
2017	2	0	9	0	2	2	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
Tot.	190	229	626	49	62	7	1	20	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1187

- geen werking
- prospectiekanaal
- proeffase
- actief kanaal
- Opschorting kanaal

Grafische weergave van het totale aantal kinderen per land, waarvoor Ray of Hope de bemiddeling deed.

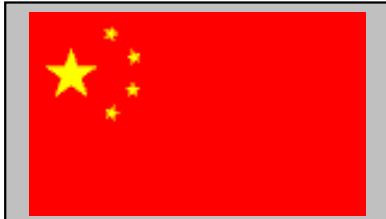

In 2017 werd de samenwerking met het herkomstland, waarmee de langst lopende actieve samenwerking bestond, Ethiopië, stopgezet. Meer toelichting hierover vindt u onder 4.10 Ethiopië. Het staat buiten kijf dat dergelijke beslissingen een enorme impact hebben op de wachtende KA bij een adoptiedienst. We zochten en vonden bijna voor alle wachtende KA een alternatief, maar verzoeken de overheid om een meer flexibele regelgeving te voorzien igv KA noodgedwongen moeten overstappen naar een ander herkomstland. Op zo'n moment kan er eventueel een paralleltraject worden gelopen gedurende een bepaalde periode in de procedure of kunnen er andere beslissingen worden genomen bij het beheer van wachtlijsten. Ray of Hope wil immers inspanningen leveren opdat alle kandidaten met een geschiktheidsvonnis een reële kans krijgen op de adoptie van een kind. Deze mogelijkheden worden mee bepaald door de voorwaarde die herkomstlanden opleggen t.a.v. kandidaat-adoptanten. Onderstaande tabel geeft een zicht op welke voorwaarden de herkomstlanden stellen aan kandidaat-adoptanten.

LAND	Verdragsland?	Gehuwde koppels zonder kinderen	Gehuwde koppels met kinderen	Alleenstaanden	Opmerkingen
ACTIEVE LANDEN					
CHINA	Ja				Special Needs adoptie ≥ 2 jaar (1e huwelijk) ≥ 5 jaar (2e huwelijk)
INDIA	Ja				≥ 2 jaar gehuwd Kindprofiel afhankelijk van leeftijd KA
BURKINA FASO	Ja				≥ 5 jaar gehuwd Enkel gezin met adoptiekinderen komt in aanmerking.
TOGO	Ja				1 partner ≥ 30 jaar
PROEFFASE					
HAÏTI	Ja				1 partner min. 30 j, max. 50j Alleenstaande min. 35j
VIETNAM	Ja			 ≥ 28 jaar	Min 2 j gehuwd en 1 partner min. 28 j Alleenstaande min. 28 j
BHUTAN	Neen				Min 30 jaar oud
ON HOLD					
MAROKKO	Neen				Enkel voor Marocaines Residentes à l'Etranger (MRE)
ETHIOPIË	Neen				Sibling-adoptie mogelijk ≥ 2 jaar gehuwd bij toewijzing
SRI LANKA	Ja				≥ 2 jaar gehuwd bij Intake Max 1 kind in het gezin

4.2. China

4.2.1. Evolutie van de wachtlijst voor de reguliere dossiers

- Beslissing VCA om het kanaal China aan Ray of Hope over te dragen: September 2008
- Erkenning door CCCWA 11 augustus 2009
- Akkoord VCA opstart Special Needs dossiers: december 2010, opstart eerste dossier april 2011
- Verdragsland

Van de 98 dossiers die in 2009 werden overgenomen van Horizon, werden de laatste 2 afgerond in 2017. Van de 3 dossiers die begin 2017 nog wachtende waren, besliste 1 familie om de procedure te stoppen.

In 2015 en 2016 was er geen toewijzing vanuit het reguliere systeem aan dossiers wachtende bij onze dienst. In 2017 werden er 2 kinderen geplaatst via het reguliere systeem. Dit betekende ook meteen de laatste dossiers via het reguliere systeem gezien de laatste familie die nog ingelogd was, besliste om te stoppen. De 2 dossiers die toewijzing kregen in 2017 hebben, sinds inlogdatum van hun dossier, 123 maanden gewacht op hun toewijzing.

Deze lange wachttijd motiveert de reden waarom er geen nieuwe dossiers opgestuurd worden en we de werking voor het reguliere systeem stopzetten. Enkel voor special needs blijft er een

samenwerking bestaan.

4.2.2. CHINA-Special Needs

De gehanteerde definitie in Vlaanderen aangaande Special Needs

Aangezien diverse landen eigen definiëringen en begrippen hanteren, over 'adoptiekinderen met Special Needs', werd beslist om op basis van internationaal onderzoek en getoetst aan de ervaring in het Vlaamse werkveld, een werkgroep op te richten om het begrip 'Special Needs' te definiëren. Dit begrip werd opgesplitst in 5 deeldomeinen, met name:

- (1) Siblings,
- (2) Kinderen met lichamelijke problemen,
- (3) Kinderen met extra belastende achtergrond en/of gedragsproblemen,
- (4) Kinderen met ontwikkelingsachterstand,
- (5) Oudere kinderen.

Er dient daarbij rekening te worden gehouden met de mogelijkheid op een 'cumulatief risico', kinderen zijn soms een 'Special Need' kind in meerdere categorieën.

Behalve uit China, begeleidt ROH ook special needs uit andere landen. In Ethiopië betreffen het oudere kinderen en siblings. Uit India worden kinderen met een medisch probleem, siblings en oudere gezonde kinderen voorgesteld. Ook uit Togo worden oudere kinderen voorgesteld.

Werking voor het China Special Needs kanaal

Eind 2010 startte Ray of Hope dossiers op voor 'special needs' kinderen, of kinderen met bijzondere noden, uit China. Het gaat hier vnl. over kinderen met een medische nood. Om kandidaten een weloverwogen keuze te kunnen laten maken en hen zo goed mogelijk te kunnen begeleiden in de procedure werkte de dienst een aparte procedure uit.

Deze gaat als volgt:

- elke kandidaat-adoptant die een kindje met special needs (uit China) wenst te adopteren, komt eerst bij Ray of Hope op **infogesprek** om de medische aandoeningen waarvoor de familie eventueel open staat te overlopen. Veelal worden er dan extra vragen gesteld die de familie dan opnieuw met een arts dient te bespreken.
- Hierna wordt een **intake** gepland. Tijdens het intakegesprek wordt de motivatie voor de adoptie van een kindje met special needs, de beschikbaarheid van de kandidaat-adoptanten, de verwachtingen van de kandidaat-adoptanten en de reactie van hun naaste omgeving bevestigd. Het vooropgesteld kindprofiel wordt opnieuw uitgebreid en gedetailleerd besproken. Van dit gesprek wordt een verslag geschreven. De kandidaat-adoptant ondertekent het, mits eventuele aanpassingen, voor akkoord.
- Bij een **kindvoorstel** worden de teamarts en het netwerk van arts-specialisten gecontacteerd. De dienst bouwde dat uit om een zo goed mogelijke inschatting te kunnen maken van een bepaald medisch probleem. Zij staan ROH bij om op korte tijd advies te geven omtrent de medische situatie van het kind. Indien zij akkoord gaan met de vooropgestelde matching kan de procedure tot kindtoewijzing worden opgestart.

Om tot een matching te komen heeft CCCWA één grote lijst waarop zij aan de voor 'special needs' adopties erkende adoptiediensten kinderen met extra zorg voorstellen. De adoptiediensten kunnen dan nagaan of er kinderen op deze lijst staan die zij kunnen plaatsen bij één van de kandidaat-adoptanten die bij hen op de wachtlijst staan. Daar de medische problemen zeer divers zijn, werken we samen met het vermelde netwerk van specialist-artsen voor advies inzake de medische zorg en toekomst waarmee het kindje mogelijks zal worden geconfronteerd. Onze teamarts leidt het beslissingsproces, om een kindje al dan niet aan een familie toe te wijzen, in goede banen.

Intussen realiseren we al acht jaar special needs-adopties uit China. We kunnen besluiten dat deze adopties niet altijd eenvoudig zijn, maar dat we een zeer grondige procedure hebben uitgewerkt waarmee we in overleg met de kandidaten, zeer duidelijk afbakenen voor welk kindprofiel de familie kan openstaan en in samenwerking met de artsen bepalen we welke kinderen in aanmerking komen binnen dat profiel.

Omdat dit een duidelijke manier van werken is gebleken, zowel voor ons als voor de KA, hanteren we een gelijkaardig systeem voor de special needs-adopties uit andere landen.

China SN					
	Aantal opgestarte dossiers	Tijdelijke stopgezette dossiers	Stopzettingen	Aantal toewijzingen	Aantal thuisgekomen kinderen
2011	14	2	0	7	0
2012	6	2	0	8	13
2013	4	1	2	4	5
2014	0	0	1	2	2
2015	0	0	0	1	2
2016	0	0	0	1	1
2017	0	0	0	0	0

In **Tabel 16** wordt weergegeven dat er momenteel geen nieuwe kandidaten op intake komen. Dit is niet omwille van het feit dat er geen plek is op de wachtlijst, maar eerder omdat er intussen andere kanalen zijn waaruit geadopteerd kan worden en van waaruit eventuele special needs mogelijk minder ernstig zijn. Het laatste jaar is gebleken dat de adoptie van kinderen met een lichte medische aandoening eerder uitzonderlijk wordt in vergelijking met het begin van de werking in China.

Begin 2018 zullen er een paar families op intake komen voor China special needs, waardoor er ook opnieuw dossiers gestart kunnen worden.

4.3. India

Op 1 april 2012 nam Ray of Hope de adoptie-activiteiten van adoptiedienst Vreugdezaaiers VMKA over, inclusief het herkomstland India.

De Central Adoption Resource Authority heeft sinds 2012 een online-registratie systeem, CARINGS, waarin alle kandidaat adoptie families ingelogd worden. In CARINGS is een apart inlogsysteem voorzien voor families die open staan voor een kindje met een special need.

Op 4 januari 2017 werden nieuwe Guidelines uitgevaardigd door CARA. Concreet hield dit weinig veranderingen in maar werden eerdere praktische wijzigingen in de procedure bevestigd. Er zijn voornamelijk wijzigingen voor de binnenlandse adoptieprocedure die geen invloed hebben op de interlandelijke adoptieprocedures.

In 2017 is gebleken dat er rechtbanken zijn die vragen dat de kandidaat-adoptanten in persoon verschijnen voor de rechtbank tijdens de adoptieprocedure, i.p.v. zich te kunnen laten vertegenwoordigen door de advocaat. In dit geval zijn er twee afreizen nodig.

In 2016 was de wachttijd na goedkeuring van het dossier door CARA soms zeer kort. Dit had te maken met de wijziging dat ook kleinere weeshuizen kinderen konden voorstellen voor adoptie via een groter weeshuis die de administratieve taken op zich nam.

Nu zien we in 2017 dat de wachttijd zich aan het stabiliseren is op ong. 1 – 1,5 jaar.

Tabel 17: Stand van zaken van de dossiers voor India

INDIA						
	Inschrijvingen	Toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	aankomsten: aantal dossiers	Stopzettingen	aantal op wachlijst
2012	Nvt	4	3	3	1	9
2013	8	3	2	2	2	13
2014	1	1	3	3	1	10
2015	3	5	2	2	2	8
2016	4+2°	5	4	4	1	10
2017	3+3°	5	6	5	2	9*

* dit zijn 5 families zonder toewijzing en 4 families met toewijzing

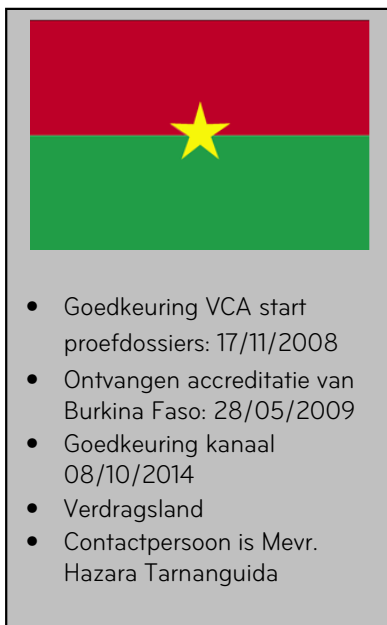
°Naar aanleiding van de moeilijkheden die zich voordeden bij Ethiopië, kregen de families de kans om, in samenspraak met VCA, een back-up plaats te krijgen op een andere wachlijst. Een aantal families koos ervoor om een back-up plaats te krijgen op de lijst van India. In 2017 kregen 3 van hen een kindvoorstel, waaronder een sibling. De inschrijvingen in de tabel nl. 3+3 zijn 3 nieuwe inschrijvingen en 3 overstappen (overstap is pas definitief bij toewijzing van een kindje).

Tabel 18: Leeftijd bij toewijzing en bij aankomst (AK) van de toegewezen (TW) kinderen uit India.

	2014				2015				2016				2017			
	Leeftijd AK		Leeftijd TW		Leeftijd AK		Leeftijd TW		Leeftijd AK		Leeftijd TW		Leeftijd AK		Leeftijd TW	
	1 kind	Sibli ng	1 kind	sibli ng	1 kind	sibli ng	1 kind	Sibli ng	1 kind	Sibli ng	1 kind	sibling	1 kind	sibli ng	1 kind	sibli ng
0-2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 - 4	2	0	1	0	0	0	3	1	2	0	3	0	0	0	3	1
4 - 6	0	0	0	0	2	0	1	1	2	0	2	0	3	2	0	1
6 +	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
TOTAAL	3	0	1	0	2	0	4	2	4	0	5	0	4	2	4	2

4.4. Burkina Faso

In juli 2009 konden drie proefdossiers starten voor dit kanaal. De dossiers werden naar Burkina Faso verstuurd. Na de proeffase ontving Ray of Hope in oktober 2014 de goedkeuring voor het kanaal Burkina Faso. 3 dossiers werden opgestart aangezien er nog 1 dossier niet afgerond was. Hierdoor waren er 4 actieve dossiers ter plaatse.

In 2015 werden de 3 nieuwe dossiers verstuurd.

In december 2015 kwam de eerste kindtoewijzing vanuit Burkina Faso voor een van deze 3 dossiers. Deze familie kwam thuis in juni 2016.

In 2016 waren er 2 toewijzingen, waarvan 1 via de special needs procedure waarlangs ook oudere gezonde kinderen geplaatst kunnen worden. Beide kinderen kwamen thuis in 2017 en intussen konden er opnieuw dossiers gestart worden.

In juli 2017 ging Charlotte Leloup op kanaalbezoek, samen met VCA. Het doel van het bezoek was om de werking te leren kennen en om de contacten met de verschillende instanties te versterken. Er worden immers geen problemen ervaren door Ray of Hope in de bestaande samenwerking. Er werd een bezoek gebracht aan de centrale autoriteit, verschillende weeshuizen, de ambassade, de advocate en verschillende instanties zoals Unicef. De procedures in Burkina verliepen tot nu toe vlot en gemoedelijk. Het bezoek aan Burkina Faso heeft ervoor gezorgd dat contacten opnieuw versterkt zijn. Hazara volgt de dossiers verder van kortbij op en onderneemt actie waar nodig.

Onderstaande **tabel 19** geef een overzicht van het aantal opgestarte dossiers en het aantal kandidaten nog op de wachtlijst.

Burkina Faso						
	Inschrijving	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	Stopzettingen	aantal op wachtlijst	
2009	3	0	0	0	3	
2010	0	1	0	0	3	
2011	0	1	1	1	1	
2012	1	0	1	0	1	
2013	1	2	0	0	2*	
2014	5°	0	2	0	5*	
2015	0	1	0	1	4*	
2016	5°	2	1	1	7·	
2017	0	1	2	0	5°	
* = waarvan 1 familie tijdelijk opgeschort						
° = waarvan 1 familie overstap van een ander herkomstland						
· = waarvan 1 familie met toewijzing						
· = waarvan 2 families met toewijzing						

Burkina Faso werkt zeer sterk volgens de principes van het verdrag van Den Haag. Dit brengt met zich mee dat er lang geprobeerd wordt om de kinderen, conform het subsidiariteitsprincipe, in eigen land te plaatsen. Als vastgesteld wordt dat dit niet haalbaar is, kan men een kindje voor buitenlandse adoptie voorstellen. Geschat wordt dat er 1-2 kinderen per jaar voorgesteld worden aan Ray of Hope; vandaar dat Ray of Hope de wachtlijst onder controle houdt d.m.v. een pre wachtlijst om zo de termijn tussen intake en toewijzing/thuiskomst te kunnen beperken.

4.5. Togo

- Goedkeuring opstart kanaalonderzoek VCA op 27 april 2009
- Verdragsland sinds 10/02/2010
- Centrale autoriteit adoptie: Comité National d'Adoption d'Enfants au Togo (CNAET)
- Kanaalprospectie 30/09-07/10 -2011
- Akkoord VCA opstart proefdossiers 27/01/2012
- Actief sinds 22/02/2016
- Contactpersoon : Ria Etienne

In 2012 startte de samenwerking met Togo. In 2016, bij aankomst van het tweede adoptiekind uit Togo en na toewijzing van het derde kindje, werd het kanaal Togo een actief kanaal. De doorlopen procedures werden positief geëvalueerd.

Hierna konden er 5 proefdossiers gestart worden. Aanvankelijk hielden we de wachtlijst op drie dossiers. Aangezien er één familie startte voor een uitgebreider kindprofiel werd er besloten om een extra dossier op te starten. **Tabel 20** toont het verloop van de wachtlijst. Gezien het beperkte aantal plaatsingen is het belangrijk deze lijst onder controle te houden, maar het is ook belangrijk om voldoende dossiers ter plaatse te hebben zodat het niet telkens stilvalt. Na afronding van de proeffase konden we tot op heden nog geen enkele toewijzing ontvangen

De communicatie met de overheid (CNAET, Comité National d'Enfants au Togo) en onze Belgische ereconsul ter plaatse loopt zeer vlot. Tot en met de afronding van de proefdossiers werkten we in Togo niet met een vaste contactpersoon. Er was rechtstreekse contact met CNAET en het indienen van de dossiers gebeurde via

het Belgische ereconsulaat. We stelden wel vast dat iemand die ter plaatse de dossiers van kortbij kan opvolgen een pluspunt is. We stelden daarom Ria Etienne aan als contactpersoon. Zij stond al mee in voor de opvang en begeleiding van de families wanneer ze in Togo waren.

Tabel 20: overzicht dossierverloop Togo

	Inschrijving	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	Stopzettingen	aantal op wachtlIJst
2012	3	0	0	0	3
2013	0	0	0	0	3
2014	0	1	0	0	3
2015	1	1	1	0	3
2016	2	1	2	1	2
2017	2	0	0	0	4

proeffase

In juli 2017 vond er een kanaalbezoek plaats, samen met VCA. Niet naar aanleiding van problemen, wel om de banden aan te halen en het land zijn adoptiewerking te leren kennen. Het was een kort maar intensief bezoek waarbij we begeleid door de CNAET-weeshuizen bezochten; dankzij Ria konden we ook praten met UNICEF en de ONG Ange, die werkt met en voor straatkinderen. Ria is zelf de drijvende kracht achter heel wat projecten en kon dus ook veel achtergrondinformatie meegeven. Het was een zeer positief bezoek waar een intensieve en open werkvergadering omtrent procedures, manier van werken, ... met de CNAET kon plaatsvinden. We begrepen dat zij ook vragende partij zijn voor meer vorming, o.a. rond het begeleiden van afstandsmoeders of vader. Ook rond Special Needs-adopties zoeken zij nog naar een goede procedure.

De huidige voorzitter van de CNAET, Mamanh Nafiou, zoekt in de strenge regelgeving omtrent adoptie die Togo zich oplegde, naar mogelijkheden om kansen te bieden aan kinderen in nood. Nu moeten zij soms erg lang in een weeshuis verblijven, alvorens ze adoptabel verklaard kunnen worden.

Daarnaast brachten Mamanh Nafiou en de juridisch medewerker een bezoek aan België in september 2017. We organiseerden een bezoek aan een school, een overleg bij VCA rond procedures en organiseerden een bijeenkomst met (kandidaat-)adoptieouders. Het was een zeer interessant bezoek. Eind september 2017 vond er een voorbereidingsmoment plaats voor de wachtende families. Ook Ria Etienne was hierop aanwezig en kon zo toelichting geven.

4.6. Haïti - Proeffase

- Werkzaam in Haïti van 1995 – 2003 (222 plaatsingen)
- Contactpersoon Yolette Apont
- Verdrag van Den Haag wordt geratificeerd op 1 april 2014
- Opstart proeffase dec 2014
- Accreditatie ontvangen 5.10.2016 voor de periode oktober 2016-oktober 2018

Na de eerste accreditatie in december 2014 moesten we in de zomer van 2016 onze accreditatie in Haïti verlengen.

Samen met de 58 andere geaccrediteerde adoptiediensten uit 10 verschillende landen, krijgen we de toestemming om elke maand twee dossiers in te dienen gedurende de komende twee jaar. In totaal dus 48 dossiers. Daar de 9 dossiers, die in voorgaande erkenningsperiode waren ingediend, op dat moment nog geen toewijzing hadden, hebben we besloten pas nieuwe dossiers in te dienen wanneer er toewijzingen komen.

Eind oktober 2016 ontvingen we de eerste toewijzing. Uiteindelijk kon die niet doorgaan omdat de KA hun adoptieprocedure stopzetten. December 2016 ontvingen we een nieuwe toewijzing en in februari 2017 kwam de volgende.

In december 2016 kregen we ook nieuwe richtlijnen i.v.m. financiële tussenkomst. De kostprijs voor een adoptieprocedure steeg met € 4281. Deels omdat de onderhoudsgelden ontoereikend bleken. Toch deden we navraag bij VCA om het gesprek met IBESR aan te gaan over de enorme stijging van de kosten. ACC, de Waalse Centrale Autoriteit, bevroeg dit tijdens een missie in februari 2017 naar Haïti, maar kreeg geen duidelijk antwoord. Er wordt verwezen naar de inflatie, langer verblijf van de kinderen in de weeshuizen, een medische verzekering voor alle kinderen. Ray of Hope drong aan bij VCA om ook zelf IBESR te bevragen. Zeker in functie van één dossier dat startte in bij ROH in april 2016, maar

door vertraging in de Belgische rechtbank voor het schrijven van het verslag van het Openbaar ministerie pas op 14/12/2016 in Haiti kon worden ingelogd, 9 dagen te laat om nog onder het voorgaande systeem te kunnen worden ingelogd. Deze KA moeten dus € 4281 extra betalen, zonder dat zij hiertoe de keuze kregen.

Onderstaande **tabel 21** geeft een zicht op de stijging in kostprijs die geldt voor dossiers ingelogd na 5 december 2016.

	Regelgeving 1okt 2014 - 4 dec 2016		Regelgeving vanaf 5 december 2016	
1e schijf bij indienen dossier: legalisatie dossier KA, neerleggingskosten IBESR	16.000,00 HTG	€ 220	93.000,00 HTG	€ 1.276
2e schijf: kosten rechtbank, lonen maatschappelijk werker en psychologe voor opmaak kinddossier	128.200,00 HTG	€ 1.759	124.000,00 HTG	€ 1.701
Opvangkosten weeshuis na apparentement	HTG 276.000,00	3.787 €	HTG 468 000 voor 12 maanden	6.421 €
3e schijf: juridische procedure	HTG 123.250,00	1.691 €	HTG 170.500,00	2.339 €
TOTAAL voor de adoptieprocedure van 1 kindje	HTG 543.450,00	7.456 €	HTG 855.500,00	11.737 €

Haiti was al de duurste samenwerking bij Ray of Hope, en dit is nog gestegen (tabel 5). IBESR geeft in een transparante lijst de besteding van de gelden.

Deze kostprijs is een drempel voor kandidaat-adoptanten. We stelden vast dat sommige families, die heel graag uit Haïti wensten te adopteren, hierdoor niet konden starten. De planning was om een nieuw dossier bij toewijzing op te starten, maar voor de drie dossiers waarvan één stopzette en de andere twee toewijzing kregen, vonden we tot en met maart 2017 nog geen nieuwe kandidaten. In de loop van 2017 stapte er nog een familie over van Ethiopië en startte er nog een familie op.

Tabel 22: Haïti

	Inschrijving	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	Stopzettingen	aantal op wachlijst zonder toewijzing
2015	8	0	0	0	8
2016	1	2*	0	1	7
2017	2°	2	0	1	6

°1 familie stapte over van Ethiopië

* 1 toewijzing ging niet door omdat de KA de procedure stopzetten

Procedure

Kandidaten wachten een lange tijd alvorens er een toewijzing volgt.

Bij toewijzing is er een volledig kinddossier voorzien:

- Toewijzingsbrief van IBESR,
- Afstands/vondelingenactie,
- Geboorteakte,
- Sociaal rapport zowel van het kind als van de familie van herkomst,
- Medisch rapport,
- Psychologisch rapport.

Na aanvaarding moeten de KA meteen doorgeven wanneer ze kunnen reizen voor de periode van de zogenoemde familiarisatie. De eerste familie vertrok 8 weken na toewijzing, de tweede familie vertrok na 6 weken.

Tijdens de periode van familiarisatie vindt er een gesprek plaats met de maatschappelijk werker van IBESR, waarna de toewijzing kan bekrachtigd worden. Volgens de regelgeving hoort dit akkoord binnen de 10 dagen te worden afgeleverd. In praktijk gingen er resp. 2 en 3 maanden over na de familiarisatie.

Op dat moment start de juridische procedure. Deze is vlot verlopen; vervelend was dat er een staking van de griffiers plaatsvond. Hierdoor liep de periode tot afronding van de procedure op.

Voor één dossier is de procedure nagenoeg perfect verlopen na familiarisatie. Het andere dossier kende wat problemen doordat er fouten in het vonnis waren geslopen. Deze moesten worden rechtgezet. Ook de verzending van het dossier met de diplomatieke koffer liep vertraging op waardoor de familie eerst bijna een jaar na familiarisatie kon afreizen om hun kind op te halen.

In 2017 bleek dus dat we moeten rekenen op een jaar na toewijzing, alvorens de KA het kind kunnen ophalen. De periode van familiarisatie is bepalend om het proces na toewijzing in gang te zetten.

Met de hernieuwing van de erkenning kregen we ook een toelichting van de databank (SINAPS) waarin voor elk adoptiekind een dossier zal worden bewaard. Dit betekent ook dat elk kind een

nummer krijgt dat aan het dossier zal worden gelinkt. Hierin zal de informatie van het kind worden bewaard vanaf het moment dat het kind in een weeshuis terecht komt.

In mei 2017 werd een voorbereidingsmoment georganiseerd voor alle wachtende KA. De twee families die de periode van familiarisatie hadden doorgemaakt, kwamen hun ervaringen vertellen.

4.7. Vietnam - Proeffase

- Werkzaam in Vietnam 1995 – 2003 (187 plaatsingen)
- Verdragsland
- 07/02/2014: Indiening inlichtingendossier
- Akkoord VCA opstart proefdossiers
- Contactpersoon: Le Thi Thu Hong

Op 1 februari 2011 ratificeerde Vietnam het Verdrag van Den Haag inzake Adoptie.

In 2013 werd samen met Le Thi Thu Hong het inlichtingendossier voor Vietnam opgemaakt. Dit werd ingediend op 07/02/2014 bij de Vlaamse Centrale Autoriteit voor adoptie.

Op 26/03/2014 werd door VCA gemeld dat Ray of Hope, zodra de dienst over een accreditatie in Vietnam beschikt, 3 proefdossiers mag starten.

Naar aanleiding van de wijzigingen in het BVR werd door VCA in november 2014 beslist dat Ray of Hope, naast het quotum dat we krijgen voor de reguliere wachtlijst, 5 bijkomende proefdossiers mag opstarten voor de special needs-lijst.

Ray of Hope kreeg op 21/11/2014 de erkenning door 'Ministry of Justice' in Vietnam. Deze erkenning is geldig tot 30/06/2018.

In augustus 2016 konden we een eerste toewijzing doen uit Vietnam. Het betrof een niet special needs kindje, binnen het vooropgestelde kindprofiel van de kandidaat-adoptanten. De afreis kon vroeger doorgaan dan voorzien. Zij konden reeds in oktober hun kindje ophalen. De afreis verliep vlot en er deden zich geen problemen voor.

In 2017 konden we drie kinderen voorstellen uit Vietnam. Het betrof 2 kinderen List 1 (gezonde kinderen) en 1 kindje met een special need. Twee van de drie kinderen kwamen nog aan in 2017. De andere afreis is gepland begin 2018. De afreizen verliepen allen goed. Er deden zich geen problemen voor in de procedures. MOJ besliste echter in 2017 dat de "Referral letter" en "Background summary" bij toewijzing moeten volstaan en dat het weeshuis geen bijkomende documenten meer mag geven. Dit beperkt sterk de informatie die aanwezig is bij toewijzing. Ray of Hope diende bij VCA hun evaluatie van de proeffase in. Maar aangezien er een wijziging was in de procedure bekijkt VCA of zij de proeffase mogelijks gaat verlengen.

Tabel 23: Evolutie van de wachtlijst voor Vietnam

VIETNAM						
	inschrijvingen	toewijzingen	aankomsten: aantal kinderen	aankomsten: aantal dossiers	stopzettingen	aantal op wachtlijst
2015	2 + 5SN	0	0	0	0	2NSN+5SN
2016	1	1	1	1	2SN	2NSN+3SN
2017	0	3	2	2	0	2SN

4.8. BHUTAN - Proeffase

Sinds 1 januari 2012 waren interlandelijke adopties vanuit Bhutan opgeschort in afwachting van een nieuwe wetgeving. Deze nieuwe wetgeving kwam er in 2015.

Adoptie uit Bhutan is enkel mogelijk door landen waarvan er een Bhutanese diplomatieke post aanwezig is. Dit is zeer beperkt, maar België is er daar één van.

De contacten met de Bhutanese overheid, National Commission for Women and Children (NCWC) verliepen zeer vlot. Hierdoor was het bekomen van de nodige informatie voor het inlichtingendossier gemakkelijker. De Bhutanese wetgeving is op zich ook zeer duidelijk.

Via de contactpersoon van Ray of Hope in New Delhi, vonden we een contactpersoon in Bhutan nl. Mevr. Nyima Om.

De procedure in Bhutan verloopt rechtstreeks tussen de adoptiedienst en de NCWC. Maar indien nodig kan Mevr. Om tussen komen.

Bhutan kan voor de meeste kinderen in het land zelf een oplossing vinden. Slechts sporadisch zijn er kinderen die nood hebben aan interlandelijke adoptie. In het land zijn er geen weeshuizen, maar worden de kinderen tijdelijk opgevangen in een gezin. De NCWC heeft aangegeven dat zij vooral oudere kinderen kunnen voorstellen (+5j)

De families die afreizen, moeten dit doen via een erkend reisbureau. Bhutan kent een "per diem" verplichting waarbij hotel, maaltijden, gids, verplaatsingen, taxen en een tourism royalty zijn inbegrepen. De kosten hiervoor bedragen 200 tot 290 dollar per persoon per nacht. De contactpersoon van Ray of Hope heeft een erkend reisbureau en kan dit voor de families regelen.

Het inlichtingendossier werd op 13/11/15 ingediend bij het Vlaams Centrum van Adoptie. Op 11/05/16 gaf VCA haar voorlopige goedkeuring met het kanaal en de toestemming om drie proefdossiers op te starten.

Ray of Hope heeft echter nog geen enkele kandidaat adoptant gevonden die als proefdossier wil opstarten voor Bhutan. De grootste struikelblok zijn de kosten nl de per diem verplichting waardoor een verblijf ter plaatste kan oplopen tot 20.000 euro.

Ray of Hope blijft in 2018 op zoek naar "avontuurlijke" kandidaat-adoptanten die Bhutan een kans willen geven.

4.9. Marokko – in afwachting opstart proeffase

Marokko is, net als India, een kanaal dat werd overgenomen van de Vreugdezaaiers in 2012. Zij realiseerden de proeffase voor dit herkomstland. Toen de overname van de adoptieactiviteiten van de Vreugdezaaiers rond was, kregen we de melding van VCA dat de drie proefdossiers een positieve evaluatie kenden. We kregen akkoord van VCA om dit kanaal te openen.

In de loop van 2012 bleek dat de opname van artikel 361-5 in het burgerlijk wetboek niet door alle rechtbanken wordt toegepast. Dit artikel laat nochtans toe dat een adoptie uitgesproken wordt in België voor kinderen afkomstig uit landen die noch adoptie, noch de plaatsing met het oog op adoptie kennen. Hierdoor bleven we in een onzekere situatie wat betreft de omzetting van Kafala naar adoptie en werden geen procedures meer opgestart.

In 2017 kwam er een wetwijziging waarin wordt voorzien dat de goedkeuring voor adoptie door een voogd ad hoc kan worden gegeven. Dit lost het probleem op dat er uit landen die adoptie niet kennen, geen goedkeuring voor adoptie kan worden gegeven vanuit het land zelf.

Naar aanleiding van deze wijziging vond in oktober een missie naar Marokko plaats samen met het Vlaams Centrum voor Adoptie. Ter plaatse werden de samenwerkingsbanden terug bevestigd en werden de contacten besproken. Volgende weeshuizen kunnen de samenwerking met Ray of Hope verderzetten:

- La crèche de Tanger,
- Amal Al Atfal te Tétouan,
- Association Dar al Atfal al Ouafae te Fès,
- Fondation Rita Zniber te Meknès.

Er werd een nieuw aangepast inlichtingendossier aan VCA bezorgd. Zodra VCA haar akkoord geeft, kan Ray of Hope opnieuw dossiers opstarten voor adopties uit Marokko.

4.10. Ethiopië - Stopgezet

4.10.1 Procedure

- Werkzaam in Ethiopië sinds 1996
- Contactpersoon: Bruk Beyene Ayano
- Weeshuizen: Africa Orphan Village Association, Yeengida Hitsanat Merjia Mahiber
- Geen verdragsland
- Definitieve stopzetting 09/01/2018

2017 was opnieuw een bewogen jaar wat de werking in Ethiopië betreft. Sinds 2015 waren er regelmatig hindernissen waarbij de werking vertraging opliep en procedures soms onnodig aansleepten.

Er werden vanuit VCA maatregelen getroffen om garanties te bieden rond de adoptabiliteit van de kinderen. Dit d.m.v. een bijkomend onderzoek dat gebeurde voordat de kinderen werden toegewezen.

Ook vanuit Ethiopië werden maatregelen getroffen om procedures beter te kunnen opvolgen. Men probeerde de werking te hervormen, bracht bezoeken aan regionale afdelingen en men controleerde de weeshuizen.

Door al deze veranderingen, sleepten procedures lang aan en was het erg moeilijk om deze ook af te ronden. Sinds december

2014 liepen er procedures waarvan kinderen maar in 2017 zijn thuisgekomen. Dit zorgde voor een moeilijk jaar voor de werking in Ethiopië.

Ray of Hope deed in juni 2016 zijn laatste toewijzing en besliste daarna – ook in samenwerking met VCA- om geen toewijzingen meer te doen en de veranderingen af te wachten alvorens opnieuw toewijzingen te doen. Het laatste dossier werd afgerond in november 2017.

Op hetzelfde ogenblik werd bekend dat in Ethiopië een wetsvoorstel was ingediend over het verbod op internationale adopties uit Ethiopië. Op dinsdag 09/01/2018 stemde het Ethiopische Parlement over een wijziging van de artikels 193 en 194 van "Revised Family Code 2000/213", die handelen over adoptie door buitenlanders. Met 540 stemmen voor en 6 stemmen tegen werden beide artikels aangepast zodat adopties door personen met een buitenlandse nationaliteit niet meer toegelaten zijn in Ethiopië. De principebeslissing van de Ethiopische overheid om te stoppen met internationale adopties werd reeds in april 2017 genomen, maar de wetgeving wordt pas nu aangepast. In de tussenperiode van enkele maanden ontstond er onduidelijkheid bij de bevoegde Ethiopische Ministeries over hoe de nog lopende dossiers (waaronder ook enkele dossiers van Belgische ouders die reeds gelinkt waren aan een Ethiopisch adoptiekind) afgehandeld moesten worden. Hierdoor geraakten enkele families in de periode april - juni 2017 gedurende meerdere weken geblokkeerd in Addis Abeba. In de maanden juli - oktober 2017 konden alle nog lopende Belgische adoptiedossiers toch afgerond worden, mede dankzij de goede ondersteuning die deze post mocht ontvangen van Kind & Gezin en van de Belgische Centrale Autoriteit voor Adoptie bij de FOD Justitie. Met de beslissing van het Ethiopische Parlement valt dus definitief het doek over de buitenlandse adopties vanuit Ethiopië.

4.2.1 Wachtijd en Wachtlijst

In 2017 slaagden we erin de dossiers die toegewezen waren sinds december 2014, af te ronden.

Intussen werden de families zonder toewijzing geheroriënteerd naar andere wachtlijsten. Sommige families beslisten hierbij ook om de procedure stop te zetten.

4.2.2 Roots en nazorgvragen

Ray of Hope engageert zich om, ondanks dat de werking in Ethiopië stopgezet werd, de roots- en nazorgvragen te blijven opnemen. Hiervoor zal Ray of Hope een nieuwe contactpersoon aanstellen in 2018.

4.11. Sri Lanka – Stopgezet

- Werkzaam in Sri Lanka sinds 1996
- Contactpersoon: Sunil Ananda Wijewardena
- Verdragsland
- Centrale Autoriteit: Probation and Child Care Services = Probation Office

Sinds ei eind 2011 liggen de adoptieprocedures zo goed als stil in Sri Lanka. Er wordt enkel nog beperkt voor kinderen met een medische beperking een thuis gezocht. De andere kandidaten moesten wachten.

We zochten daarom de mogelijkheden uit om kinderen met een medische beperking vanuit Sri Lanka voor te stellen maar het blijkt zeer moeilijk om juiste en volledige informatie te krijgen.

In 2017 waren alle wachtende KA geheroriënteerd en is er besloten het kanaal stop te zetten.

De uitdaging voor 2018 is om de lopende rootsvragen af te werken. Probation Office engageert zich om dit op te nemen. In 2018 zal het hierrond richtlijnen opstellen en verspreiden langs de CA.

4.12. Kanalen in Onderzoek

Heel wat kanalen zijn in onderzoek bij Ray of Hope. Einde 2016 werd de regelgeving dat een adoptiedienst elk jaar een inlichtingendossier moet indienen tot men een actieve samenwerking heeft met 10 herkomstlanden, gewijzigd naar vijf herkomstlanden en, indien dit niet gehaald wordt, de vereiste jaarlijks een inlichtingendossier in te dienen. Immers, een te groot aantal herkomstlanden houdt het risico in dat de kwaliteit in het gedrang komt.

Toch engageert Ray of Hope zich om mee te werken aan het inkorten van de wachttijden. De internationale tendens toont aan dat het aantal internationaal adoptabele kinderen wereldwijd daalt⁴. Een grotere spreiding is dus eveneens een gezonde en noodzakelijke maatregel om geen enkel land onder druk te zetten kinderen aan ROH te blijven toewijzen. Op deze manier kan het aantal wachtende adoptanten meer gespreid worden. Bovendien resulteert niet elk onderzoek en plaatsbezoek in de opstart van een nieuwe samenwerking.

Hieronder wordt de stand van zaken van de landen in onderzoek weergegeven. Er zijn nog enkele landen waar we wetgeving blijven opvolgen en bekijken of we er iets concreets kunnen betekenen zoals Ghana en Brazilië, maar in het voorbije jaar konden we daar geen concrete vorderingen realiseren. Ze werden niet opgenomen in het jaarverslag.

4.12.1.Slovakije – inlichtingendossier ingediend

Eind 2016 kreeg Ray of Hope de vraag van VCA om de mogelijkheden te bekijken in Slovakije gezien het goede contact met de centrale autoriteit. De centrale autoriteit in Slovakije, CIPC (Centre for the International Legal Protection of Children and Youth) gaf aan dat zij kandidaat-adoptieouders zoeken voor verschillende kindprofielen.

Sinds 2001 is in Slovakije het Verdrag van den Haag in werking. Het land werkt volgens een sterk subsidiariteitsprincipe waarbij alle mogelijkheden worden nagegaan om de kinderen in eigen land te plaatsen. In 2017 werd een inlichtingendossier opgemaakt en werd dit ingediend bij VCA. We hopen hierover nieuws te hebben in het voorjaar van 2018.

⁴ Zie ook de cijfers van Global Trends in Intercountry Adoption 2003-2011, dr. Peter Selman, Newcastle University, UK.

4.12.2. Burundi

- Aanvraag kanaalonderzoek 11/04/'07
- Indiening voorlopige kanaalcontrole 13/09/'07
- Akkoord VCA tot verderzetting kanaalonderzoek: 17/10/'07
- kanaalonderzoek ingediend op 05/02/2009
- Verdragsland

Burundi is een land dat veel belang hecht aan het Verdrag van Den Haag en dit ook correct wenst uit te voeren. Niettegenstaande dit gegeven is het zeer moeilijk gebleken om er erkend te worden als adoptiedienst.

VCA kon tot op heden nog geen akkoord geven om proefdossiers te starten. Om in Burundi te mogen starten met adopties dient Ray of Hope ook in Burundi erkend te worden. In 2011 bleek dat het dossier dat verstuurd werd voor de erkenning zoek was geraakt. Dit werd gemeld door de Centrale Autoriteit inzake adoptie in Burundi. Ray of Hope bracht meteen de bijkomende vragen in orde en verstuurde de antwoorden aan de Centrale Autoriteit. Een van de vereisten was dat Ray of Hope een goed doel zou steunen. Hiervoor werd een contact gelegd met IPRED, een organisatie die o.a. straatkinderen ondersteunt en waarin twee Belgen actief zijn. Via deze organisatie werden in de loop van 2011 een aantal zaken verder opgevolgd. In 2012 bleek ons originele erkenningsdossier zoek te zijn, waarna we dit een aantal maal opnieuw opstuurden via de verantwoordelijke

van IPRED, meneer Harushimana.

In februari 2013 vernamen we dat het originele dossier was teruggevonden. Ray of Hope opende een bankrekening in Burundi; een voorwaarde om een accreditatie te kunnen krijgen.

Mr. Harushimana volgde ter plaatse het verloop van de accreditatieaanvraag op. In januari 2014 kon Mr. Harushimana ons laten weten dat het dossier werd bestudeerd en momenteel op het kabinet van de Ministre de la Solidarité Nationale, du Droit de la personne Humaine et du Genre ter ondertekening lag. Nadien zal het dossier bezorgd worden aan de Ministre des Relations Extérieures voor het ondertekenen van de overeenkomst van samenwerking met Ray of Hope.

In augustus 2014 liet Mr. Harushimana ons weten dat het dossier opnieuw vast zat bij de afdeling "services des renseignements". In november kregen we bericht dat het dossier werd doorgegeven naar een andere afdeling voor verdere studie.

In februari 2015 stuurde Mr. Harushimana een voorstel tot overeenkomst door voor een contactpersoon ter plaatse. We hadden verwacht dat een vertegenwoordiger van Ray of Hope in 2015 naar Burundi zou kunnen afreizen om een overeenkomst te ondertekenen met de overheid en een update van de vorige kanaalcontrole uit te voeren.

Echter wegens de onrust in maart 2015 in Burundi kwamen het aanvraagdossier van Ray of Hope en de planning voor een kanaalbezoek terug stil te liggen.

Via het Vlaams Centrum voor Adoptie werd er in 2016 een zelfstandige adoptie gerealiseerd in Burundi. De familie deed dit met behulp van een advocaat ter plaatse. Ray of Hope nam contact op met deze advocaat en hij slaagde erin om het dossier nieuw leven in te blazen. Eind 2017 stonden we op het punt een rekening te openen bij de nationale bank (erkenningsvereiste) waarna we de overeenkomst verwachten te tekenen met de overheid om zo onze erkenning te ontvangen. We hopen er op voor 2018 zodat er een kanaalbezoek mogelijk is. Daarna wordt het inlichtingendossier aan VCA bezorgd, waarna we hopen op de opening van dit kanaal voor proefdossiers.

4.12.3. Rwanda

Ray of Hope diende een aanvraag tot onderzoek in op 29/09/2017.

Men heeft gedurende lange tijd geprobeerd om binnenlands oplossingen te vinden voor de kinderen waardoor interlandelijke adopties niet toegelaten waren.

Intussen heeft de overheid aangegeven dat interlandelijke adopties terug toegelaten zijn vanuit Rwanda.

Ray of Hope bekijkt de mogelijkheden tot samenwerking.

4.12.4. Benin

In februari 2012 stuurden we de wetgeving door naar VCA waarna we in maart 2012 negatief advies

van de VCA ontvingen voor het verderzetten van het onderzoek naar de mogelijkheden van adoptie uit Benin.

Ray of Hope besliste om het onderzoek niet stop te zetten en legde contact met de Ambassade van Benin en met een contactpersoon ter plaatse.

Het contact met de Ambassade van Benin verliep vlot. Mr. Adjovi, attaché, ging in Benin na of er een samenwerking kon worden gerealiseerd tussen Ray of Hope en het bevoegde Ministerie in Benin. Dit lukt echter niet.

Er wordt aangeraden om een samenwerking op te starten met een NGO ter plaatse die eveneens als contactpersoon voor de adoptiedienst fungeert.

Mr. Adjovi heeft Ray of Hope in contact gebracht met de NGO BETHESDA, werkzaam in Benin. We ontmoetten mevr. Esther Orou die zeer enthousiast is om met Ray of Hope een samenwerkingsproject uit te bouwen. In 2014 werd dit project verder uitgewerkt tot er bericht kwam uit Benin dat er tijdelijk geen

nieuwe adoptie-aanvragen meer aanvaard worden tot het Haagse Verdrag in Benin geratificeerd is.

In 2017 werd er een Centrale Autoriteit opgericht in Benin. Ray of Hope probeerde rechtstreeks contact met hen op te nemen maar helaas kwam er geen reactie. Momenteel proberen we via Mevr. Esther Orou, die nog steeds contactpersoon wil zijn voor Ray of Hope, antwoorden te krijgen uit Benin, maar dit verloopt zeer moeizaam. De Centrale Autoriteit is nog volop bezig zich te installeren en om richtlijnen en procedures uit te werken. We volgen dit verder op.

4.12.5. Democratische republiek Congo

In mei 2013 werden we gecontacteerd door mevrouw Chris Philipsen, secretaris van een Belgische vzw genaamd Zabakina. Zij stelde ons de vraag of een eventuele samenwerking met het weeshuis dat ze in Boma, Congo, steunt mogelijk zou zijn. De vzw had zelf reeds contact opgenomen met VCA en ook daar werden de mogelijkheden tot samenwerking met een dienst mogelijk geacht.

In juni 2013 bezorgden we de wetgeving aan VCA waarna we advies van de VCA ontvingen voor het onderzoeken van de mogelijkheden van adoptie uit DR Congo.

Chris Philipsen bracht ons in contact met père Antoine Phambu Lutete, directeur van CREROEA, die samen met ons het programma uitwerkte voor een kanaalonderzoek ter plaatse. Eind oktober 2013 vertrokken twee bestuurders van Ray of Hope naar DR Congo. Zij dienden een erkenningsdossier in bij de plaatselijke autoriteiten en legden de contacten in functie van

een eventuele samenwerking.

Uit de contacten bleek dat het niet evident werken zal zijn in Congo, maar dat een samenwerking met het weeshuis CREROEA mogelijk is. Er zou gewerkt worden met een contactpersoon in Kinshasa die ons zal vertegenwoordigen, m.n. Dr. Baudry. Hij is arts van opleiding en heeft in 2014 in België een stage gelopen bij het UZA. Hierdoor kon hij ook kennismaken met de werking van Ray of Hope. Dr. Baudry bracht in 2015 een bezoek aan het weeshuis CREROEA in Boma en besprak ook de samenwerking met père Antoine Phambu Lutete. Hij bezocht er de kinderen.

In 2014 besliste Congo tot een moratorium waardoor kinderen na de adoptieprocedure het land niet mochten verlaten. Hierdoor besloot VCA geen akkoord te geven voor opstart van een proeffase. Tot eind 2015 was het moratorium nog van kracht, maar werden met mondjesmaat uitgangspersmissies afgeleverd. In 2016 werd er gewerkt aan een wetwijziging en was er de hoop dat deze in voege kon treden, zodat er een samenwerking opgestart kon worden. Tot op heden is dit nog niet gebeurd.

Ray of Hope volgt dit kanaal van kortbij op om een samenwerking te starten van zodra dit toegelaten is. In 2017 kregen we van de overheid de melding dat ons dossier in behandeling is genomen. We moesten de erkenning laten verlengen. Gezien de onmogelijkheid om op te starten op dit moment zijn we hier niet op ingegaan.

We behouden de contacten ter plaatse; indien de nieuwe adoptiewetgeving is goedgekeurd, kunnen we opnieuw een inlichtingendossier samenstellen.

5 Evaluatie

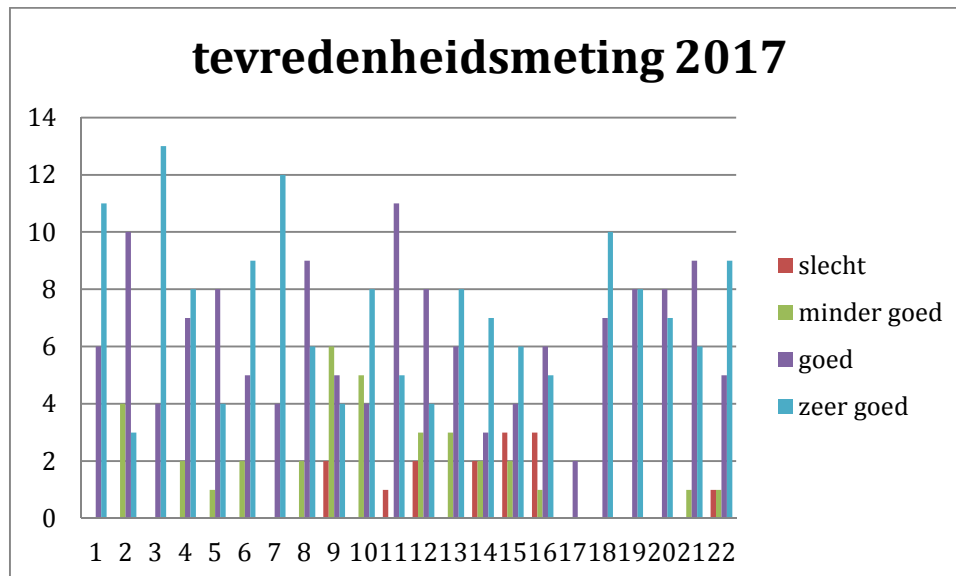
Zowel de adoptiefouders als de medewerkers evalueren de dagelijkse werking van vzw Ray of Hope. Deze evaluaties gebeuren zowel op een informele als een formele manier.

Voor adoptiefouders zijn er drie manieren om de werking formeel te evalueren:

Een eerste gesprek kan bij aankomst in België. De teamleden kunnen dan onmiddellijk mogelijke problemen of misverstanden vernemen. Als het niet bij aankomst mogelijk is, dan kan het eerst telefonisch en later bij het eerste huisbezoek na 3 maanden. Deze gesprekken meten het best de tevredenheid van de adoptanten.

Een tweede manier waarop de ouders Ray of Hope kunnen evalueren, is via een **tevredenheidsmeting**. Na het aankomstgesprek krijgen de families dit document en bezorgen het ingevuld terug aan de dienst. De meting wordt geanalyseerd, besproken op de briefing en de resultaten komen in het jaarverslag waarna de RVB het geheel evalueert (zie tabel 24). Aan de hand hiervan worden doelstellingen geformuleerd voor de dagelijkse werking van Ray of Hope.

Om een zo volledig mogelijk resultaat te bekomen, krijgt men bij het aankomstgesprek de tevredenheidsmeting mee met een gefrankeerde enveloppe. Op het eerste huisbezoek wordt hieraan herinnerd en bij het eindejaar worden de families die de tevredenheidsmeting nog niet hadden ingevuld, gevraagd dit alsnog te doen. We ontvingen 17 tevredenheidsmetingen van de 20 families die thuishkwamen met hun kindje(s). Dit staat voor 85%. Dit betekent een flinke stijging t.a.v. de voorgaande jaren.

Bovenstaande grafiek geeft de resultaten weer voor 2017 die in **tabel 25** in cijfers staan.

Alle families duiden op de meeste gebieden goed tot zeer goed aan. 153 keer werd zeer goed aangeduid en 139 keer goed, op een maximale score van 374 (17 enquêtes X 22 vragen), dit bedraagt 78%. Ondanks de moeilijkheden die er geweest zijn blijven de adoptanten dus toch erg tevreden over de dienstverlening. 7.6% scoorde minder goed tot slecht en 8.8% is niet beantwoord.

De informatie over de wachttijd behaalde de minste score: 8 kozen minder goed of slecht, 9 duiden goed tot zeer goed aan. Dit heeft allicht te maken met de moeilijkheden in Ethiopië, waar er geen duidelijkheid meer bestond over de duurtijd van de procedure.

Vervolgens zijn het 'voldoende informatie over de procedure', 'voldoende informatie over de kosten' en 'tevredenheid over contactpersoon' kregen 5 keer minder goed of slecht t.o. 12 keer goed tot zeer goed.

Hoogste tevredenheid (17 keer "zeer goed of goed") behalen we op:

- Onthaal op de dienst,
- Informatie over administratie na aankomst,
- Telefonische bereikbaarheid.

Hierna volgen met 16 keer goed of zeer goed

- Naleven van privacywetgeving,
- Voldoende informatie over adoptabiliteit,
- Situaties behandeld met voldoende zorg en ernst.

Er zijn geen uitschieters t.o. vorig jaar. We kunnen stellen dat de tevredenheidsmeting van de dienst, ondanks het moeilijk jaar, zeer goed scoort.

In 2018 zal er een tevredenheidsmeting gebeuren door de VCA. We kijken hoopvol uit naar de resultaten en hopen dat ze in lijn zullen liggen met onze bevindingen.

Tabel 25: Resultaten tevredenheidsmeting 2017

		niet beantwoord	slecht	minder goed	goed	zeer goed	TOTAAL
1	telefonische bereikbaarheid				6	11	17
2	geografische bereikbaarheid			4	10	3	17
3	onthaal op de dienst				4	13	17
4	betrouwbaarheid (stiptheid en nakomen afspraken)			2	7	8	17
5	kwaliteitsniveau gelijk voor alle medewerkers	4		1	8	4	17
6	behulpzaamheid	1		2	5	9	17
7	naleven privacy - wetgeving	1			4	12	17
8	informatie conform de verwachting			2	9	6	17
9	voldoende informatie over wachttijd		2	6	5	4	17
10	voldoende informatie over procedure			5	4	8	17
11	voldoende informatie over adoptabiliteit		1		11	5	17
12	voldoende informatie over de kosten		2	3	8	4	17
13	voldoende informatie over de reis / escorte			3	6	8	17
14	zelf afgereisd: tevredenheid begeleiding contactpersoon	3	2	2	3	7	17
15	zelf afgereisd: tevredenheid van contactpersoon	2	3	2	4	6	17
16	zelf afgereisd: werden afspraken te plaatse nageleefd	2	3	1	6	5	17
17	indien escorte: tevreden over de begeleiding?	15			2		17
18	informatie over administratie na aankomst				7	10	17
19	worden situaties behandeld met zorg en ernst	1			8	8	17
20	werden specifieke afspraken opgevolgd?	2			8	7	17
21	reageert de organisatie snel als er een probleem is?	1		1	9	6	17
22	heeft u het gevoel door de dienst ondersteund te zijn?	1	1	1	5	9	17
	TOTAAL	33	14	35	139	153	374

		niet beantwoord	slecht	minder goed	Totaal slecht-minder goed	goed	zeer goed	totaal goed - zeer goed	TOTAAL
1	telefonische bereikbaarheid				0	6	11	17	17
2	geografische bereikbaarheid			4	4	10	3	13	17
3	onthaal op de dienst				0	4	13	17	17
4	betrouwbaarheid (stiptheid en nakomen afspraken)			2	2	7	8	15	17
5	kwaliteitsniveau gelijk voor alle medewerkers	4		1	1	8	4	12	17
6	behulpzaamheid	1		2	2	5	9	14	17
7	naleven privacy - wetgeving	1			0	4	12	16	17
8	informatie conform de verwachting			2	2	9	6	15	17
9	voldoende informatie over wachttijd		2	6	8	5	4	9	17
10	voldoende informatie over procedure			5	5	4	8	12	17
11	voldoende informatie over adoptabiliteit		1		1	11	5	16	17
12	voldoende informatie over de kosten		2	3	5	8	4	12	17
13	voldoende informatie over de reis / escorte			3	3	6	8	14	17
14	zelf afgereisd: tevredenheid begeleiding contactpersoon	3	2	2	4	3	7	10	17
15	zelf afgereisd: tevredenheid van contactpersoon	2	3	2	5	4	6	10	17

		niet beantwoord	slech t	minder goed	Totaal slecht-minder goed	goed	zeer goed	totaal goed - zeer goed	TOTAA L
1 6	zelf afgereisd: werden afspraken te plaatse nageleefd	2	3	1	4	6	5	11	17
1 7	indien escorte: tevreden over de begeleiding?	15			0	2		2	17
1 8	informatie over administratie na aankomst				0	7	10	17	17
1 9	worden situaties behandeld met zorg en ernst?	1			0	8	8	16	17
2 0	werden specifieke afspraken opgevolgd?	2			0	8	7	15	17
2 1	reageert de organisatie snel als er een probleem is?	1		1	1	9	6	15	17
2 2	heeft u het gevoel door de dienst ondersteund te zijn?	1	1	1	2	5	9	14	17
	TOTAAL	33	14	35	49	139	153	292	374
	Totaal in procent	8,82%	3,74 %	9,36%	13,10%	37,17 %	40,91%	78,07%	